Немачка 3.00 DEM, САД 1.25 USD, Швајцарска 2.50 CHF,
Шведска 13.00 SEK, Аустрија 20.00 ATS,
Грчка 230 GRD, Енглеска 1.00 GBP

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

1. III 1991. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIII ● 30 ДИН. ● БРОЈ 2044

Ripley

Верovали или не!

КАНДИДАТ

ПОТИЧЕ ОД ЛАТИНСКЕ РЕЧИ "CANDIDATUS" ШТО ЗНАЧИ **ОСОБА ОБУЧЕНА У БЕЛО.** РИМСКИ ПОЛИТИЧАРИ СУ, НАЈМЕ, ДА БИ ОСТАВИЛИ ДОБАР УТИСАК, ВОДИЛИ КАМПАЊЕ ОБУЧЕНИ У БЕЛЕ ТОГЕ.

ЏОН ВИНТРОП
/1588-1649/

ГУВЕРНЕР МАСАЧУСЕТСА, 1629. ГОДИНЕ ИЗ ЕНГЛЕСКЕ ЈЕ НА НОВИ КОНТИНЕНТ ДОНЕО ПРВУ ЗАБУКУ.

КУКЕ ДОМОРОДАЦА

СА ПАПУЕ ИМАЈУ ОБЛИК РАЗАПЉЕНИХ ЧЕЉУСТИ КРОКОДИЛА. ПАПУАНЦИ СУ ВЕРОВАЛИ ДА ЋЕ ТО УМИЛОСТИВИТИ ОВЕ ОПАСНЕ ГМИЗАВЦЕ.

ЕНГЛЕСКИ КРАЉ ХЕНРИ VIII

ОКО ВРАТА ЈЕ УВЕК НОСИО СРЕБРНИ ЛАНАЦ НА КОМЕ ЈЕ ВИСИЛА ПОСУДИЦА НАПУЊЕНА ПАРФЕМОМ.

ЏЕЈМС ПАКАРД
/JAMES PACKARD/

КОЈИ СЕ ПРОСЛАВИО КАО КОНСТРУКТОР ИСТОИМЕНОГ АУТОМОБИЛА, ТОЛИКО ЈЕ МАЛО ВЕРОВАО У БУДУЋНОСТ АУТОМОБИЛИЗМА ДА ЈЕ 1904. ПРОДАО СВОЈУ ФАБРИКУ И ПОСВЕТИО СЕ ПРОИЗВОДЊИ КАБЛОВА.

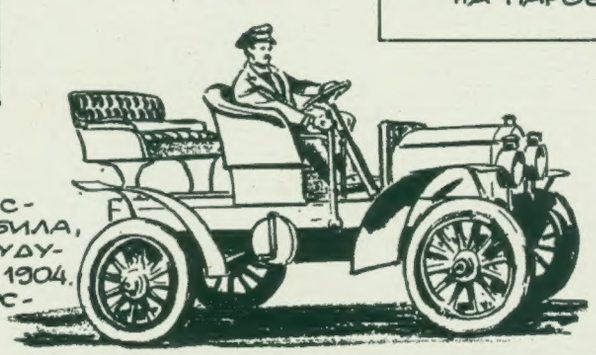

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● на марки површине 5,72 cm² познати кинески калиграф Зхоу Ксиншен исписао је 15 песама, а то износи укупно 2300 знакова који се савршено читају ако се увећају 20 пута. Ово није први Ксиншенов подвиг. Прошле године на лепези површине 23 cm² написао је једно цело дело класичне кинеске књижевности – укупно 280.000 знакова.

●●● Наоки Катсубе, генерални директор Јапанског туристичког бироа, каже да су се туристи који из његове земље путују у Европу потпуно променили. До пре неколико година одлазили су у

групама с намером да за што краће време, без тренутка предаха, виде што више и направе гомилу снимака. Како јапански грађани постају све богатији, најзад су свхатили да одмор служи и за опуштање и за разгледање.

●●● уједињење две Немачке донело је и бројне невоље. Једна од њих су поштански бројеви. Рецимо, писмо са бројем 5300 може да стигне или у Бон или у Вајмар. Први је у западном, а други у источном делу земље. Да машине за разврставање поште не би више правиле збрку, надлежни предлажу да се најкасније до 1992. године уведе више поштанских бројева.

●●● енглески драгуљар Пол Качински уложио је све своје знање, умеће и шест хиљада часова рада да би направио златно јаје украшено са двадесет хиљада ружичастих дијаманата. Али, то није

све. Оно што је најлепше налази се у самом јајету: права минијатурна библиотека коју сачињавају микроскопски ситне књиге. Листају се, наравно пинцетом.

●●● национална хемијска лабораторија из Токија пронашла је нов начин добијања хартије – из шећерне трске и стабла банана. Што је најзначајније, ове сировине много мање загађују околину него производња папира од целулозе.

Илустровао: Зоран Петканић Петко

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

ЖРТВЕ ЗЛОЧИНА КОЈЕ СУ ПОЧИНИЛИ ЊИХОВИ ДВОЈНИЦИ

ЈА САМ КРИВ, ЛЕСИРК ЈЕ НЕВИН!

Адолф Бек (горе) и његов двојник Вилхелм Мејер (доле) због кога је оптужен за преваре и пљачке лаковерних госпођа

... викао је Куриол док су њега, Гисноа и Лесирка кроз масу света водили на јавно погубљење. Није вредело и све три главе пале су под оштрицом гиљотине

Двадесет седмог априла 1796. године поштанску кочију на путу између Париза и Лиона зауставили су, код места Шато-Тијери, четири разбојника. Кочијаша су убили и побегли с богатим пленом од 75.000 франака. Али, направили су кобну грешку: то вече провели су славећи у крчми у оближњем Монжерону.

Полиција је сутрадан кренула по свим кућама за одседање у Шато-Тијерију тражећи људе тих дана приспеле из Париза и убрзо ухапсила господу Гисноа и Куриола које су затекли у истом свратишту. Гисно је имао алиби и пуштен је, а Куриол је остао у затвору.

Следећег јутра Гисно је срео свог пријатеља из Париза Жозефа Лесирка, младог имућног човека беспрекорних особина и прошлости, и он га је отпратио до суда где је Гисно ишао по потврду о пуштању из затвора.

Код судије су се, у том часу, налазили сведоци из крчме у Монжерону. Они су препознали не само Гисноа и тако му оборили алиби, већ и Лесирка. Обојица су ухапшени и, заједно с Куриолом, оптужени за убиство и пљачку.

На суђењу се појавила и Куриолова љубавница Мадлена Бребан. Она је упорно тврдила да су сведоци из крчме погрешили и Лесирка заменили са извесним Дибоском који јесте учествовао у злочину и на кога је Лесирк личио као брат близанац. Њена изјава није узета за озбиљно, Лесирк је проглашен кривим и осуђен на гиљотину.

Десетог марта 1797. године, док су Куриола, Гисноа и Лесирка водили на јавно извршење смртне казне, Куриол је викао окупљеној гомили: „Ја сам крив, Лесирк је невин!" Ни то признање није вредело и сва тројица су погубљена.

Четири године касније, и то захваљујући упорним настојањима Мадлене Бребан, за исти злочин осуђен је и гиљотиниран и Дибоск. Остало је само питање: ко је био четврти разбојник пошто је Лесирк, како и дан-данас пише у француским енциклопедијама, отишао на онај свет ни крив ни дужан само зато што је личио на Дибоска?

И ожиљци и трагови тетовирања

За време златне грознице која је половином 19. века у Калифорнију довела разне људе са свих страна света највећа напаст били су робијаши одбегли из аустралијских казамата. Од њих су сви зазирали и клонили их се.

Али, догодило се да за пљачку и убиство у Сан Франциску 1851. године, које је починио најозлоглашенији од тих „Сиднејаца", како су их звали, буде оптужен и осуђен тихи британски поданик Томас Бердју.

Само, у Меризвилу, где је стрпан у затвор, суђено му је као Џејмзу Стјуарту за злочин који је, без икакве сумње, Џејмз Стјуарт и извршио, а што је оптужени тврдио да се зове Томас Бердју судске власти сматрале су дрском смицалицом и то не без разлога.

Знало се да озлоглашени Џејмз Стјуарт има ожиљак на десном образу и поткожне мрље од мастила за тетовирање на прстима, а Томас Бердју имао је и једно и друго плус исту боју косе и очију као Стјуарт.

И био би обешен и сахрањен као Џејмз Стјуарт да прави Стјуарт, случајно ухваћен у Сан Франциску, није одмах признао и пљачку и убиство претпостављајући да је због тога ухапшен и желећи да му искреност послужи као олакшавајућа околност.

Ни Џон Смит није Џон Смит

Једног поподнева 1895. године Адолфа Бека је усред прометне лондонске улице пресрела гневна средовечна дама тражећи на сав глас да јој врати њено златно прстење, наруквицу и сат.

Окупио се свет, пристигли су и полицајци и сумњиви постарији господин приведен је у полицијску станицу а случај, је, заједно с његовом сликом, објављен у штампи. Тако га је препознало још десет жртава.

У полицији су дознали да је он Џон Смит, племић преварант који је десет година раније одседео у затвору зато што је „позајмљивао" вредне ствари од госпођа обећавајући им место домаћице у својој великој кући на имању изван Лондона.

Адолф Бек је, упркос својим протестима, осуђен на седам година затвора. Због примерног понашања пуштен је много раније и убрзо опет ухапшен јер су преваре и пљачке у истом стилу поново учестале.

Бек је успео да докаже ко је тек када је прави Џон Смит ухваћен на делу. Тај Џон Смит није био богати аристократа већ преварант и авантуриста по имену и презимену Вилхелм Мејер.

Он и Бек су необично личили и то не само цртама лица и стасом већ су се и слично одевали, имали истоветне војничке бркове и држали се као да поседују бар половину Лондона.

Благословени отисци прстију

Господина Х. Е. Кука из округа Мерсер у западној Вирџинији убио је 1918. године црни рудар Кливленд Бојд и нестао без трага. Шест годи-

на касније ветеран из Првог светског рата Пејн Бојд, Црнац родом из Винстон-Салема у Северној Каролини, ухапшен је у Ричмонду у Вирџинији и идентификован као убица Кливленд Бојд.

Пејн Бојд је, као и његов презимењак Кливленд Бојд, имао ожиљак преко левог ока и још један тачно испод леве стране вилице. А и личио је на Кливленда Бојда. О презимену и да се не говори.

Пејн Бојд је двапут проглашен кривим на основу исказа осам сведока из места где је извршено убиство. Суђено му је и трећи пут и то у другом округу али са истим резултатом: крив за убиство.

Ипак је ослобођен и то када се неко од надлежних присетио да провери његове отиске прстију у Министарству рата у Вашингтону.

Као јаје јајету

Лонцо Торнтон је само желео да узме свој капут. На несрећу, позајмио га је новопеченом пријатељу Џејмзу Ајворију који је стрпан у затвор града Мидлтауна у Охају и оптужен да је претходне вечери опљачкао једног досељеника.

Када се Торнтон појавио у затвору тражећи капут, тамо су га без велике приче и задржали, прогласили за Ајворијевог саучесника и, нешто касније, осудили на робију.

Годину дана потом, 1927, ухапшен је ситни криминалац Бејби Рут Виљемс. Он је, између осталог, признао да је Џејмзу Ајворију помогао у пљачки. Срећом, јер је Лонцо Торнтон био осуђен на десет до двадесет пет година робије.

У документима из тог времена пише да су Торнтон и Виљемс били слични као јаје јајету.

То смо ми!

Опис у новинама мушко-женског тандема који је 1929. године опљачкао бензинску пумпу у Њу Мартинсвилу у Западној Вирџинији толико је одговарао сиромашном брачном пару Френку и Норми Хеуел из оближњег Фишинг Крика да је Норма у шали рекла суседима: „То смо вероватно извели Френк и ја".

Полиција се с њом у потпуности сложила и Френк је зарадио петнаест година робије. Норма је, сасвим необјашњиво, ослобођена оптужбе мада је у пљачки баш жена пуцала.

Прошло је четрнаест месеци. Онда су злогласни крими-

Илустровао: Бранв Јовановић

налци Ирена Шредер и Глен Дег, чекајући извршење смртне казне у Њукаслу у Пенсилванији због убиства полицајца, признали и пљачку бензинске пумпе. Френк Хауел је ослобођен.

Код оба пара, и кривог и невиног, мушкарци су били високи и витки, а жене ниске и дебељушкасте.

Права се извукла

Пошто је спремила стан и скувала ручак, тазе удата и трудна Ненси Ботс из града Бразила, у држави Индијани, скокнула је до комшинице Марџори Робертс на кафицу. Код ње је затекла три мушкарца који су, чим су је угледали, повикали: „То је та жена!" и ставили јој лисице на руке.

Одмах су је одвезли у место Кокомо удаљено око сто педесет километара где је седам трговаца потврдило да је баш она особа која их је тешко оштетила купујући фалсификованим чековима.

Ненси је у затвору, где је побацила, провела две пуне године све док на делу није ухваћена извесна госпођа Дорсет чији је рукопис одговарао рукопису на фалсификованим чековима због којих је Ненси осуђена. Из затвора је изишла уништеног здравља.

Ненси Ботс и госпођа Дорсет биле су праве двојнице с тим што је ова друга била далеко вештија. Толико да је на суђењу успела да убеди пороту како је муж малтретира и тера на пут злочина. И ослобођена је кривице.

Бандит џентлмен

Као католички свештеник који је читао молитве и опела криминалцима и душевним болесницима педесеттрогодишњи Бернард Пагано био је одлично познат полицији у америчкој савезној држави Делавер. Али, када је лепо васпитан и добро одевен мушкарац почео да пљачка радње у близини Вајоминга, уочено је да је пљунути отац Пагано.

На суду је осам продаваца у Пагану препознало бандита џентлмена, како су прозвали пљачкаша финих манира. Суђење је прекинуто крајем 1979. године јер је тридесетдеветогодишњи поштански службеник Роналд Клоузер ухваћен на делу.

Пагано је био ћелав, Клоузер је имао бујну косу, али су толико личили да је та ситница сасвим промакла сведоцима.

Припремила: ***Б. Дожић***

ШЕСТ ПРЕДЛОГА ЗА ЗАПАЊИВАЊЕ НАЈБЛИЖИХ

ДРАГИ, ТРЕСНИ ТАЈ БУДИЛНИК О ЗИД!

Никада не знате шта да поклоните за рођендан и остала славља? Нисте ви криви. Онолики патенти чаме неискоришћени на полицама свакојаких завода за патенте, а могли би да послуже као згодни поклони...

Доста вам је интелигентних игара као што је „Монопол"? Родни Хејворд и Џенифер Дјухерст из Ричмонда у Сарију (Велика Британија) управо су патентирали игру дегустације вина. Правила су једноставна. Играчи бацају коцкице и на основу добијеног збира померају пионе у облику запушача и (винских) боца по табли са наградним и казненим пољима означеним са „пијан" и „трезан".

Циљ је да се што пре сакупе три жетона која играчу дају право да потегне из боце без налепнице. Пошто гуцне, играч треба да погоди сорту и старост вина. Победник је онај ко први одговори на ова два питања, а шампион добија за награду медаљу „великог познаваоца вина". То под условом да је он, односно она, још у стању да се држе на ногама.

Противпожарни меца

Како обезбедити да вам се дете у сваком тренутку налази у близини противпожарног алармног уређаја? Просто. Уградиш аларм у неку плишану животињицу или лутку. Идеја потиче од Чарлса и Марка Незбита из Де Моина у Ајови, САД, а патентирана је у Великој Британији под регистарским бројем UK 2.229.842.

У главу животињице или лутке уграђује се уређај за откривање дима. Како уређај „намирише" дим, оглашава се аларм. Снимљени глас објашњава затим детету шта да ради у случају опасности. Истовремено се у глави играчке пали светло које служи као батерија.

Патенту нема шта да се замери изузев чињенице да ниједном речју не објашњава како спречити клинца или клинку да дува дим лутки или

меци право у лице пошто једном открије какве све дивне трикове паметне играчке изводе кад их запахнеш димом. У патенту, иначе, стоји мишљење проналазача да би њихов изум могао да буде од користи и одраслима.

Тако се рађају мале куце

Мукама родитеља који су се напатили трагајући за играчком која ће им дете упутити у тајне лепшег постања дошао је крај. Прошле године Даглас Рејмонд патентирао је „играчку-апарат за рађање која верно имитира звуке и покрете порођаја" (Патентни завод САД, патент број 4.836.821).

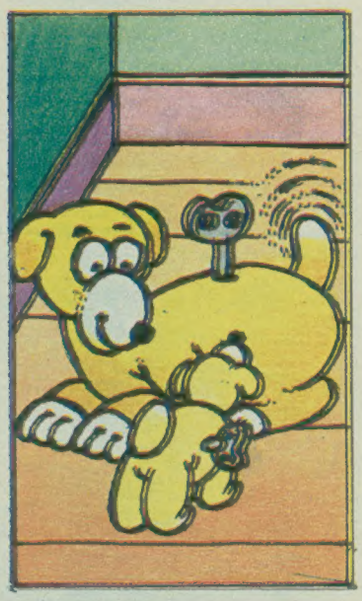

Играчка у облику куце састављена је од сложеног механизма који чине клипови, опруге, балончићи напуњени крвљу, вентили и још сијасет техничких делова. Механизам се ставља у погон навијањем опруге која се сабија, а затим ослобађа и при том повлачи клипове уназад, а затим их потискује у супротном правцу, при чему клипови гурају нерођене куце кроз једну цев и на крају их избацују у спољашњу средину кроз вентил са опругама на стражњем делу животиње.

Долазак на свет сваког кученцета пропраћен је гласним лавежом маме и кевтањем тек окоћене штенади.

Проналазач тврди да би исти механизам могао да се примени и на поучну играчку у облику змије која би полагала јаја. У сваком јајету налазило би се змијско младунче на опругу. Јаја би се спуштала у воду која би размекшала љуске. Слабљењем љуске опруга би се на крају откачила, пробила љуску и избацила напоље змијицу.

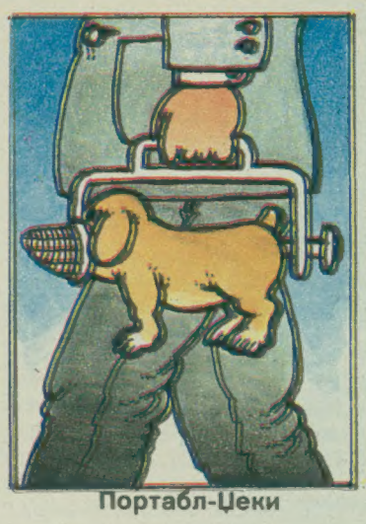

Портабл-Џеки

Страшно вам се жури, имате пса који воли да застајкује код сваке бандере, а нећете да га оставите самог код куће? На вас је мислила Хелга Берк из Карлсруа у Немачкој која је патентирала носиљку за псе (GM 82. 04. 815). Илустрацији коју је Хелга приложила уз патент нема шта да се дода.

Рибо-водо-котлић

Хари Франкети из Патнија у Великој Британији сматра да нема ама баш никаквог оправдања што су нам котлићи за воду изнад WC шоља какви су: недопустиво ружни. У то име човек је патентирао идеју да се котлићи од сада праве од стакла или провидне пластике, свеједно, само да су прозирни како би уједно могли да служе и као акваријум за (златне) рибице (UK 2.228.021).

Љубитељима животиња, а посебно златних рибица, вероватно ће лакнути када сазнају да је патентом предвиђено стављање филтера на одводну цев како са водом из котлића у шољу не би покуљале и рибице. Проналазач је такође предвидео подешавање нивоа воде у котлићу тако да се овај никада сасвим не испразни што би била катастрофа за јадне рибице.

За све који се буду одлучили да удруже лепо с корисним постоји и бонус. С обзиром да се вода у котлићу непрекидно мења, нема потребе да се рибицама обезбеђује апарат за ваздух. У случају одласка на одмор, ту су комшије. Лепо их замолите да неколико пута дневно повуку воду.

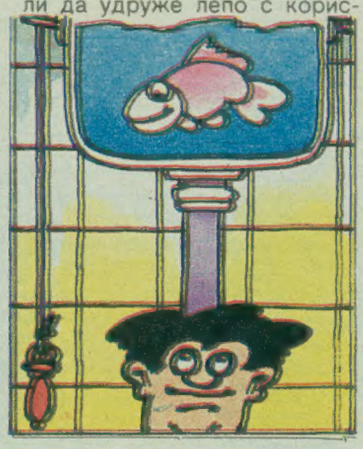

Убијање времена

Ваљда ћемо једног дана заиста добити будилник на коме нећемо моћи да искалимо сав бес што морамо да устајемо кад нам се не устаје. Уосталом, фирма „Of de vol prodakts" из Њујорка већ је пре пар година патентирала један такав будилник (UK патент број 2.193.016).

Сатни механизам са алармом смештен је у лопти, рецимо кошаркашкој или фудбалској. Када се ујутру укључи аларм, спавач треба само да шчепа лопту и да је тресне о најближи зид. Како лопта погоди чврсту површину, настаје тајац, али је ствар у томе што затишје траје свега неколико минута. Сатни механизам ће поново укључити аларм, а једини начин да непријатан звук престане је да се устане из кревета и крене у потрагу за лоптом.

...и још нешто о патентима

ЛЕТЕЋИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ТАЊИРИ

Железницу чине возови који се крећу по шинама. Тачно? Тачно. Мада је још пре двадесетак година постојала могућност да се Британска државна железница одлепи од шина, а што се тога тиче и од земље, то јест, да возове замени – летећим тањирима.

Поменута идеја патентирана је 1977. године (UK 1.310.990) као летећи тањир на термонуклеарни погон који је, по мишљењу проналазача, идеална замена за возове.

Творац идеје о летећим тањирима који би се, између осталог, користили и за подизање и пренос великих терета био је уједно и службеник Британске железнице. Мада је пре двадесет година идеја о железничким летећим тањирима деловала неизводљивије него данас, Уред за патенте Британске железнице ипак је патентирао изум свог службеника. Колико да после не испадну глупи.

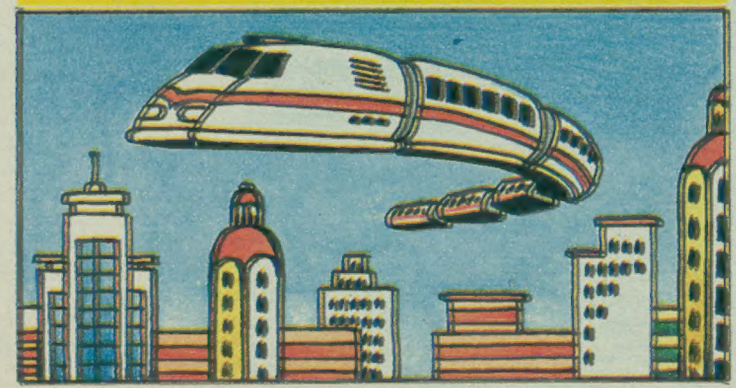

Обавештење о патентима

Копије патената са потпунијим подацима и адресама проналазача могу се добити преко следећих адреса: London Patent Office of State House, 66–71 Holborn, London WC 1R 4TP (тел. 071-831 -2525) или Science Reference and Information Service, 25 Southampton Buildings, London WC2A LAY (тел. 071-323-7919).

М. И.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

У РЕД ЗА ВАКЦИНУ!

ГРИП

Вирус грипа потиче од птица, а захваљујући свињама преноси се на људе и постаје неухватљив јер му свиња помаже да увек буде другачији. Заштита је ипак могућа

Кад изненада осетите умор и болове у читавом телу, кад вам се чини да вам није ни до чега, гребе вас у грлу и почињете да кашљете и кијате, будите сигурни да сте доживели блиски сусрет с најнеобичнијим вирусом који медицина познаје. Другим речима, разболели сте се од грипа.

Многи мисле да је грип мало тежи и досаднији облик назеба, али нису у праву. Та грешка понекад може да буде и кобна! Дакле, што више знате о грипу – то боље за вас.

Грип је вирусна, а не бактеријска инфекција. Због тога антибиотици у лечењу имају слаб учинак. Најбољи лек је превентива, односно спречавање да до болести уопште дође.

На жалост, вирус грипа преноси се веома лако. Много је мањи од бактерије и у великом броју остаје на местима, то јест предметима које додирују оболеле особе. Осим тога, сатима лебде у ваздуху тамо где болесник од грипа кашље...

Монструозни преварант

Вирус грипа је, заправо, један сићушни, али монструозни преварант. Кад једном доспе у дисајне путеве, закачи се за неку површинску ћелију, ископа „склониште" и одмах настоји да злоупотреби ћелијски механизам за размножавање: тера га да производи његове копије. А онда, сви ови вируси истог типа разбијају ћелије и усељавају се у друге које такође присиљавају да производе милионе и милионе њихове „браће".

Први знаци назеба и грипа веома су слични. Киша се и нос почиње да цури. Али, ако је грип у питању, на ове симптоме надовезују се и други: грозница, умор, суви кашаљ, болови у целом телу. Деца још имају невоље са столицом и често крваре из носа.

Поуздано се зна да вируси грипа убијају само ћелије којима је обложена унутрашњост носа и грла. Али, они разарају и „длачице" којима су обложени дисајни путеви, због чега искашљавање постаје веома отежано, ако не и немогуће. Све се даље компликује тако што те умртвљене длачице и шлајм постају погодна подлога за развој бактерија и ослобађање опасних отрова који доспевају у крв... Настају компликације, а најгора од њих је запаљење плућа.

Стручњаци кажу да грип изазива грозницу и високу температуру, после чега се болест стишава и стање побољшава. Међутим, ако температура настави да расте, то значи да је започела нека друга инфекција. Тада се мора отићи лекару да би преписао одговарајући антибиотик.

Откривено је да грип шета северно и јужно од полутара у зависности од годишњег доба. И не само од једног народа до другог, него и од једне животињске врсте до друге. У ствари, зна се да вирус грипа потиче од птица и да њиме могу да се заразе многе друге животиње топле крви.

Не бојте се пса и мачке!

Неки сматрају да су свиње најчешћи узрочници грипа. Године 1988. два европска истраживача Кристоф Шолтисек и Ернест Најлор објавили су да неки велики узгајивачи животиња за исхрану повећавају ризик од епидемије тако што примењују и подржавају увођење једне нове технологије која се састоји у томе да се кавези са живином постављају изнад обора како би се обезбедило да измет пилића или патака постане храна за свиње од којих се такође ништа не баца, већ одлази даље – до рибњака. На овај начин се, кажу, унапређује производња протеина, али то је уједно и прилика за размену вируса грипа између птица и свиња. И, што је најгоре, брже се стварају нове врсте вируса, још опасније за људски род.

Пољопривредници у Кини и другим азијским земљама вековима су у сталном додиру са свињама и паткама које веома много узгајају, што објашњава чињеницу да су многи типови вируса грипа пореклом управо из тих крајева. Патке изметом разносе вирус, а свиње, надаље, служе као реторте у којима се вируси животиња и људи мешају, после чега се зараза преноси на оне прве, и то у виду потпуно новог типа.

Треба знати и то да грип не може да се добије од пса или мачке у кући, али и да су још у 18. и 19. веку лекари приметили да људи и коњи, на пример, показују исте симптоме грипа и то у виду кашља и високе температуре. Другим речима, генетски програми коњског вируса грипа откривени су и код човека, баш као и трагови неких других животињских вируса.

Двадесет милиона жртава

Код човека се грип јавља у три облика. Тип „Ц" је лакши облик и често се замењује са назебом. Вирус „Б", чији се генетски програм мења веома споро, најтеже погађа децу која још нису стекла отпорност, вирус „А" изазива епидемије јер има велику способност да се мења из дана у дан тако да одбрамбени систем организма често не може да га „препозна" нити да се с њим лако ухвати укоштац.

Највећи број вируса има само један генетски програм на који се укључују преварене ћелије организма. Изузетак је вирус „А" који има осам подврста тог програма. Два различита типа вируса „А" могу да измешају своје генетске делове, баш као што ми помешамо карте. Нападнута ћелија тада производи бебе вируса које се генетски потпуно разликују од родитеља. Овакво спајање може да се одигра и у случајевима кад вируси воде порекло од две различите животињске врсте.

Мешани вируси, које наш телесни систем одбране није у стању да препозна, изазивају тешке епидемије јер, за разлику од других болести, грип увек има особину експлозије. Године 1918. на пример, појавио се неочекивано нови тип вируса и за само неколико месеци грипом је била захваћена половина Земљине кугле. Умрло је 20 милиона људи! Али, чак и кад се не ради о таквој експлозији, грип

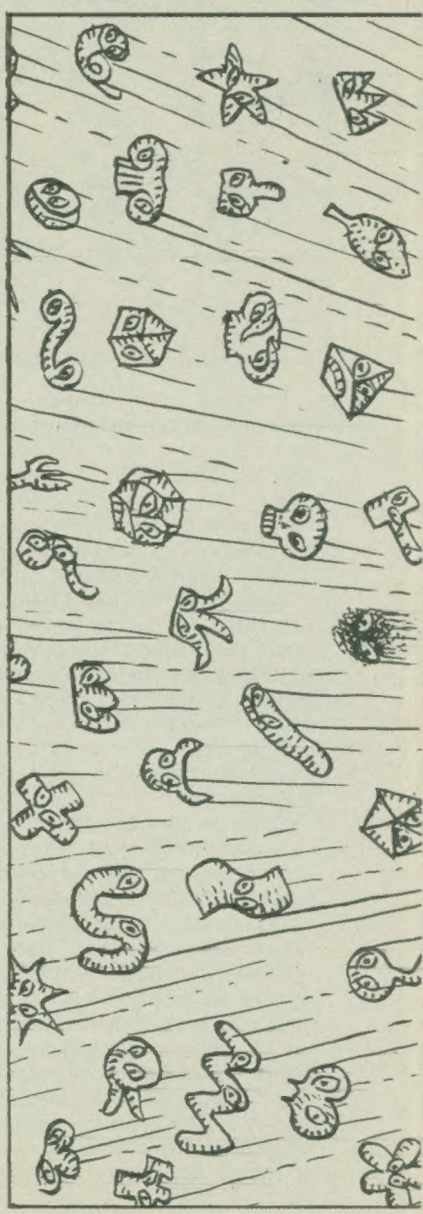

односи више живота од било које друге болести!

Грип може да се победи само ако се на време предузму мере предострожности, као што је вакцинација. Погрешно се мисли да од вакцине може да се добије грип, јер она садржи или читаве вирусе који су нарочитом обрадом постали нешкодљиви или само неке њихове делове. Има и оних који су, такође погрешно, уверени да је само једно вакцинисање довољно за читав живот.

Обавезно би требало да се вакцинишу они који припадају групи „великог ризика", а пре свих особе старије од 65 година, затим оне које имају срчане тегобе, хронична обољења плућа или астму. Требало би да се пелцују и они који имају невоља са шећером у крви или им бубрези не раде добро, којима је поремећен хемоглобин у крви или им је из неког разлога ослабљен одбрамбени систем. И деца која су била под неком терапијом с аспирином требало би да се вакцинишу да би избегла такозвани Рејев синдром јер мешање аспирина и вируса грипа повећава ризик.

Вакцина је сваке године другачија јер се припрема за одређени тип вируса – често потпуно нов.

Ако сте алергични на јаја...

Има, међутим, особа које би морале да избегну вакцинисање против грипа. Ту спадају сви они који су алергични на јаја јер се управо јаја користе за расејавање вируса грипа приликом производње вакцине. Неки стручњаци сматрају да би вакцинисање требало да избегну и изоставе особе које имају назеб. Не би требало да се вакцинишу док назеб траје јер би, у противном, вакцина могла да ослаби одбрамбени систем организма.

Иако вакцина не може да нашкоди трудницама, препоручује се да је не узимају прва три месеца трудноће. Међутим, оне би од грипа морале да се заштите по сваку цену јер је већ утврђено да нервни поремећај, познат као Паркинсонова болест, води порекло од вируса грипа који је мајка имала у кључној фази развоја мозга код детета.

Да ли и млади треба да се вакцинишу? Свакако, кажу стручњаци. Нарочито они који су последњих година патили од тежих облика грипа.

У време епидемије пушачи би обавезно требало да се одрекну цигарета. Ако се разболе, њима је много теже, а теже је и онима који удишу тај дим. Перите руке што чешће и избегавајте додиривање очију и носа јер се на тај начин најлакше добија грип. Кад кашљете или кијате, користите папирну марамицу да бисте избегли стварање невидљивих облачића од капљица препуних вируса – у кући, у школи или на радном месту.

Ако се разболите, одмах лезите у кревет и не устајте најмање недељу дана. Возачи не би смели да седају за волан јер је утврђено да су тада рефлекси много успоренији.

Ако температура потраје, ако суви кашаљ постане влажан, ако температура поново порасте, могуће је да је дошло до неке бактеријске инфекције. Тада се прелази на узимање антибиотика.

Доктор Фредерик Рубен из болнице Монтефјоре у Питсбургу каже да медицина може да предупреди епидемију ширих размера. Антивирусни препарат назван „амантадин" и његов сродник „римантадин" (код нас „бимолин") могу да зауставе вирус „А" (али не и „Б") код сваког пацијента, чак и 72 сата после почетка инфекције. Али, већ се прича како ови лекови имају неке нежељене последице, најчешће у смислу губљења концентрације, па се препоручује само пацијентима који спадају у групу великог ризика.

За разлику од многих других болести, грип, ето, може да се спречи, али је још мало оних који су спремни да на време предузму мере заштите.

Припремио ***Диего Варагић***

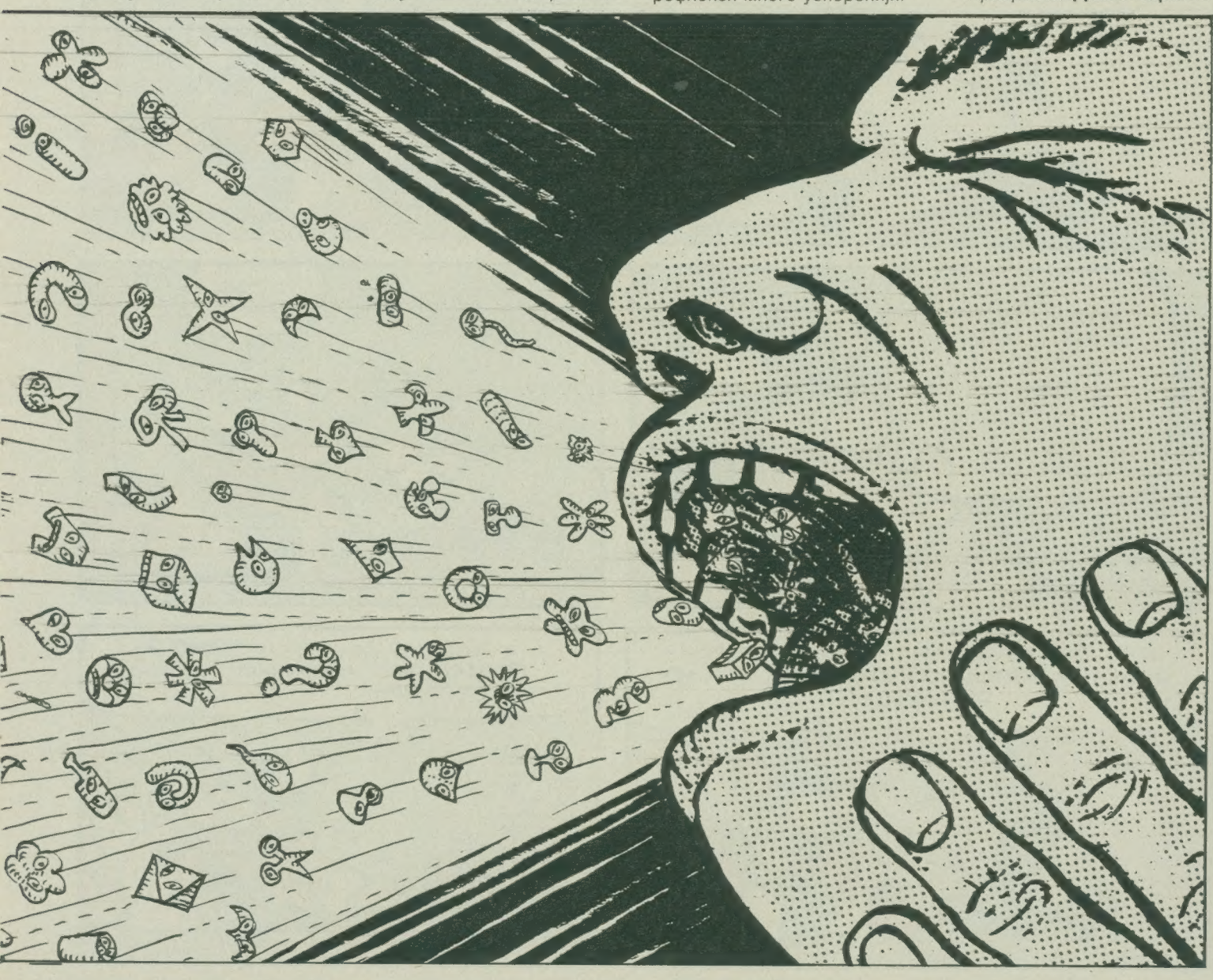

Илустровао: Растко Ћирић

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

© 1990 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

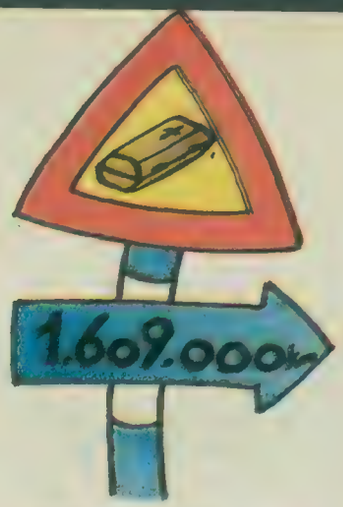

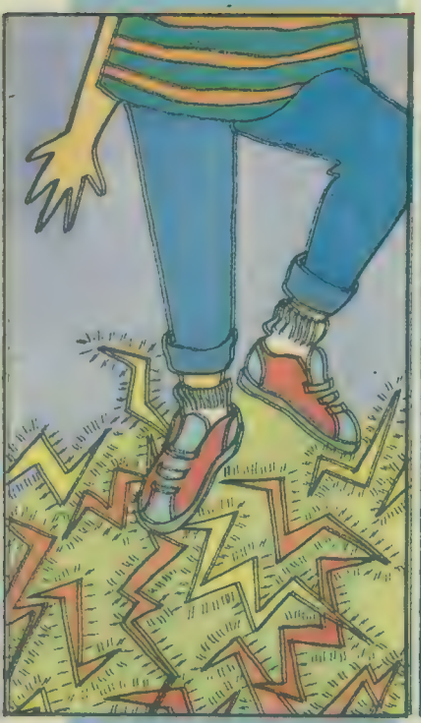

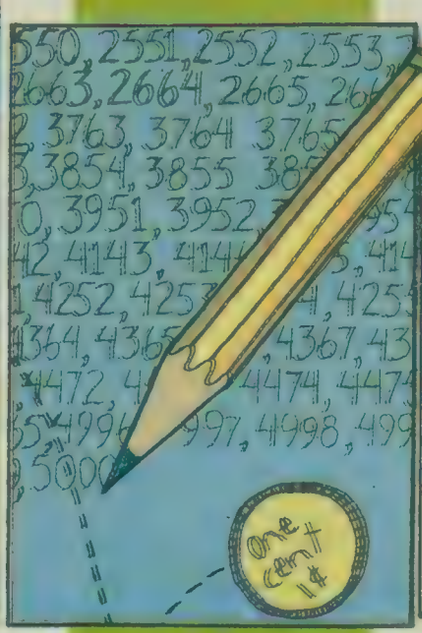

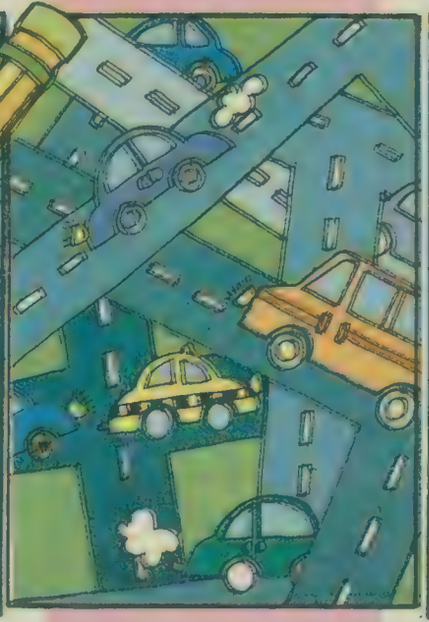

ЖИВЦИ СУ КРИВЦИ

Да није живаца, то јест нерава, ишли бисмо певајући код зубара, жене би се порађале са осмехом, хирурзи би оперисали без анестезије. И нико не би никада био нервозан. С друге стране, пошто не би постојао бол, претила би нам опасност да умремо не обративши се лекару. Шта ћемо код њега кад нас ништа не боли?

Несрећом и срећом, у телу одрасле особе дежура преко 72 километра живаца. Замислите колико би градских улица покрили када би се исправили и развукли! Можда је зато по њима тако лако ићи.

СРЦЕ ОД 56 КИЛОМЕТАРА

Једна обична оловка с графитним срцем „вреди" 50.000 речи. Ако не верујете, проверите сами: зашиљите мину и испишите толико речи. Уколико вас мрзи да пишете, то исто можете доказати повлачењем праве линије. Истерајте дужину од преко 56 километара пре него што стигнете до гумице на доњем крају.

ЖИВОТНА ТРКА И ЗБРКА

Колико километара пређе просечан човек током животног века? Узмимо Американце као прилично покретљиве. Половина њих, не рачунајући астронауте и професионалне пилоте, превалиће тамо-амо милион миља, односно 1.609.000 километара, понајвише аутомобилом.

И ви можете да израчунате колико сте километара прешли прошле године. Пронађите колико износи растојање од ваше куће до школе, помножите бројем школских дана у години. Додајте, према грубој процени, разне шетње, путовања за време викенда и распуста и добићете приближан број километара које сте претурили преко главе.

ЗРИКАВАЦ МЕТЕОРОЛОГ

Инсекти, наравно, не умеју да говоре, али би зрикавац ипак могао нешто да вам каже. Уз помоћ сата и мало рачунања он ће вам послужити уместо термометра.

Узмите сат и избројте колико ће пута зрикавац да се огласи за један минут. Од тог броја одузмите 40, резултат поделите бројем 7,2 и додајте 14,4. Добићете колико је тачно степени напољу.

Узмимо, као пример, да се зрикавац огласио сто пута у минуту:

100 „зрикова" у минуту
–40 минус 40
= 60 једнако 60
:7,2 подељено са 7,2
= 8,3 једнако 8,3
+ 14,4 плус 14,4
= 22,7 једнако 22,7° Целзијуса

Рерна за Трећи свет

КУВАЊЕ [САМО] НА СУНЦУ

Милиони људи у најсиромашнијим деловима света припремају храну на огњиштима или шпоретима на дрва, а шума је све мање! Наука је ипак пронашла и једноставно и јевтино решење

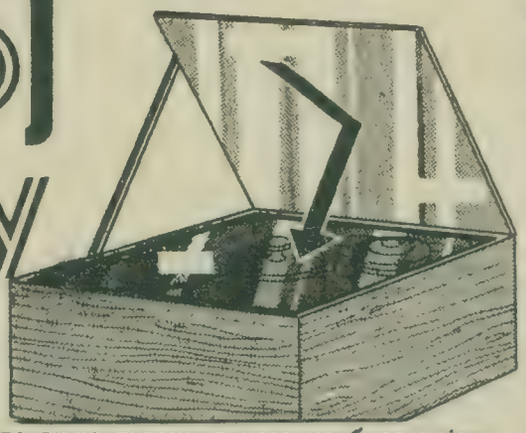

Греје до 180 степени Целзијусових, а храна скувана на њему задржава више витамина него на било којем другом шпорету!

Како скувати ручак без дрва, угља, струје, плина, шпиритуса? Можда изгледа немогуће, али решење је нађено: Сунце. Амерички научници смислили су неку врсту соларног шпорета који је испао и једноставан и веома јевтин. Што је најважније, тај шпорет намењен је оном делу човечанства које је веома далеко од свих благодети данашњег начина живота, дакле најсиромашнијима, такозваним земљама Трећег света.

Ево зашто је било важно досетити се кувања на сунчану енергију. У забаченим и неразвијеним деловима глобуса, где нема ни струје а ни других извора енергије, људи, разуме се, углавном ложе дрва у шпорете (или огњишта). А шума је све мање и пустиња се непрекидно шири. Било је важно и сачувати сваку зелену грану, а и омогућити оно основно: кување хране.

Решење доктора Данијела Камена са калифорнијског Института за технологију и Виљема Ленкфорда са Универзитета Џорџ Мејсон не само што је веома једноставно, него свако може сам да склепа тај шпорет за пола сата. Он се састоји од обичног дрвеног сандука на чијем је дну постављена плотна, а одозго је стаклени „поклопац" који још може да се употпуни алуминијумском фолијом. Поклопац је повезан са плотном металном жицом као проводником.

А ево и како ради овај шпорет. Постави се на сунчано место – то је једини, али одлучујући услов. Стаклени поклопац се подигне и искоси тако да Сунчеви зраци падају управно на њега, док алуминијумска фолија, ако је има, појачава дејство Сунчеве топлоте. Топлота се преноси на плотну, ова се загрева, а лонац с јелом на њој... Тако може да се добије температура и од 180 степени Целзијусових.

За разлику од неких претходних сличних покушаја, овај соларни шпорет може да ради и кад дан није баш без облачка, мада је јасно да ни он није без мане, а највећа му је... када пада киша.

Само, има овај шпорет чак и неке предности које немају ни они најсавременији и многоструко скупљи: храна скувана или испечена на њему задржава у себи више витамина и то због тога што се на овим шпоретима не губи влага претераним врењем и испаравањем. Наравно, зато кување траје чак и двоструко дуже него на „нормалним" шпоретима.

У Сакраменту у Калифорнији сада је већ основано предузеће које се зове „Солар Бокс Кукер Интернешнал" а циљ му је да што више пропагира употребу ових шпорета у неразвијеним крајевима. Штампали су и неку врсту приручника „Како сградити соларни шпорет" где је једноставно објашњено шта све треба набавити и урадити у ту сврху. Тако се, зависно од употребљеног материјала, овакав неопходан кухињски „реквизит" може направити за само десетак долара, а има и „де лукс" варијанти за које је потребно уложити и десет пута више.

Ни једна ни друга варијанта, међутим, не омогућује кување ноћу. Али, шта се може, добра је и хладна вечера (ако је има). Иначе, једна група научника просветитеља већ три године шета по Гватемали, Хондурасу и Ел Салвадору где подучава сељаке како да направе и користе соларне шпорете. Почели су са старијим, мање савршеним пројектима, а данас са собом носе проспекте за овај последњи модел. За сада су постигли делимичан успех. Док негде људи неће ни да чују за ову новотарију, на другим местима оберучке су прихватили шпорет „на Сунце" и кувају ли кувају сваки дан на њему. Напредак иде полако, али сигурно.

Доносимо и цртеж овог соларног изума који (размислите!) уопште није лоше имати макар у резерви. А шта вас кошта да кувате а да вас то ништа не кошта?

М. К.

Илустровала: Ивана Швабић

Вести из пете димензије

Одслужење казне у свемиру

Први талас насељеника у свемиру сачињаваће истраживачи, авантуристи и научници. Али, други талас састојаће се од убица, силеџија и терориста, тврди канадски криминолог Есат Фетах. Тврдећи да већ данас у затворима нема довољно места за све кажњенике и предвиђајући да ће у догледној будућности та мука постати још већа, он сматра да ће оснивање ванземаљских казниоица постати неминовност.

„Ја лично не радујем се таквом развоју догађаја", каже Фетах, „али моје предвиђање засновано је на проучавању друштвене контроле над криминалом кроз историју". У 18. веку, подсећа Фетах, Британци су презакрченост одвећ скупих затвора решавали тако што су кажњенике пребацивали у своје нове колоније у Америци и Аустралији, где је и иначе владала велика несташица радне снаге. У 21. веку историја ће се поновити, утолико пре што ће, по свој прилици, доћи до свеопштег укидања смртне казне широм наше планете.

Своју претпоставку Фетах детаљно разрађује у књизи „Јесу ли затвори неопходни?" која је недавно изашла из штампе.

За утеху, Фетах додаје да ће у свемир бити упућени само најокорелији криминалци. На крају крајева, и разлози економичности налагаће да се у свемир шаљу искључиво деликвенти осуђени на доживотну или дугогодишњу робију.

Праисторијски фрижидери

Чињеница да су чак и током леденог доба људима била потребна спремишта за расхлађивање хране коју ће касније користити измицала је пажњи антрополога све док нису открили такав „фрижидер" на једном кукурузном пољу у савезној америчкој држави Мичиген. Ископавања на том месту показала су да је група палеолитских ловаца од пре 11.000 година успевала да одржи своју храну свежу складиштећи је у хладној води једног језерца.

– Нашли смо остатке једног мастодонта на чијим су се костима јасно распознавале посекотине начињене приликом сечења и черечења животиња – каже Данијел Фишер, професор геологије на Мичигенском универзитету у Ен Арбору. Дугачке вертикалне мотке нађене у близини обележавале су место где се налазило месо. Фишер износи претпоставку да је утроба мастодонта напуњена шљунком била коришћена као котва која је спречавала месо да отплови у дубљу воду.

Да би поткрепио свој закључак да је језерце заиста служило као примитивни фрижидер, Фишер је обавио читав низ експеримената, остављајући свеже месо у хладним барама и језерцима како би установио колико ће се одржати. – Дошло је до извесног распадања – признаје он – али месо се још увек могло јести, чак и четири месеца након што је остављено у хладној води. Уосталом – додаје Фишер – и Ескими нашег доба остављају месецима, па чак и читаву годину, месо уловљених животиња „конзервисано" у хладним барама.

Фризуре за покојнике

Ноела Попањо из Холивуда написала је прву, и једину, књигу на свету о дезаирологији – вештини прављења фризуре за покојнике.

– У прошлости – објашњава она – погребници су фризирање поверавали неувежбаним супругама или кћеркама. Зато су се дешавале разне незгоде. Једна жена, на пример, врелом пеглом је поравнавала косу на лешу и она је пожутела и поиспадала. Можете замислити како су се чланови породице осећали кад су отворили сандук да баце последњи поглед на покојника.

Да би се избегле такве непријатности, Ноела Попањо покушава да убеди професионалне козметичаре да је њихов страх да ће се покојници померити сасвим безразложан. Додуше, признаје она, покојници понекад трепну или се тргну кад се њихови мишићи згрче док их премазујете миомирисним уљима. – Међутим – додаје она – током тридесет пет година рада никада нисам видела ниједног који би се усправио и испричао неки виц.

Приручник Ноеле Попањо треба да припреми фризере за ситуације које никада не искрсавају у раду са живима.

Сви који су заинтересовани за ово, закључује Ноела, могу да поруче примерак књиге „Desairology" на адресу: J. J. Publishing, 1312 Arthur Street, Hollywood, EL 33109, USA.

Бесмртне биљке

Колико дуго семе неке биљке може да сачува способност да проклија? Готово вечно! На пример, за семенке лотоса нађене у једном тресетишту у Манџурији установљено је да су старе око 1400 година. Па ипак, када је избушено и натопљено водом, семење је брзо проклијало и дало нове биљке!

Ако вам то звучи невероватно, прочитајте следећи пример: године 1967. у једној залеђеној јазбини леминга на далеком северу Европе нађене су семенке жбуна Lupinus arcticus старе најмање 10.000 година. Када су их научници ставили у околности погодне за рашћење, семенке су проклијале у року од 48 часова! Нема никаквог разлога за претпоставку да је та зачуђујућа способност обнављања привилегија арктичког жбуња.

ОН ЈЕ ЛУД!

„Делта-план" после несреће

Лацијев телефонски позив ме обрадовао. Иако сам читаво преподне пратио око свог камиона, умор је одједном нестао.

– Слободане, дођи у аеро-клуб. Испробаћемо „Делта-план"!

Утрчао сам у „југо" не обазирући се на примедбу супруге да треба да се одморим за сутрашњи пут. Опет ме је страст према летењу узела под своје, а када то нађе, знала је, не вреди ме одвраћати. Није то могао ни мој отац, веома строг човек, који за моје дечачке маштарије да једног дана постанем пилот није имао разумевања. Не бар за ону да то будем у авиону сопствене конструкције. И завршило је тако да је од започетог „авиона", који сам потајно правио у гаражи, остала само гомила летвица, жица и платна. Био је ту и мотор старог мотоцикла.

– Спусти се на земљу! – викао је на мене. Те речи, као ехо, пратиле су ме док сам јурио у аеро-клуб где ме је чекао Лаци. Ни претпостављао нисам да ће тог дана моје спуштање на земљу бити веома драматично, изазвано невероватним сусретом у ваздуху.

Узлетели смо

Стигао сам на писту аеро-клуба. Лаци је затезао вијке на построју „Делта-плана", како је назвао свог моторног змаја. Крило дугачко 15 метара делта облика требало је да се причврсти одозго, а то није могло без моје помоћи. У нашем пулском аеро-клубу „Крила Истре" Лаци је био један од бољих пилота и удружила нас је обострана љубав према змајарству. Ја сам о том, углавном новом спортском летењу, које је постало омиљени хоби и искусних пилота, много знао. Откуд то у ери супersoничних авиона? Можда због мале сличности са авионом, због оне присности с природом кад летиш ниско изнад заталасаног житног поља или воде. То је, укратко, змајарење, страст која често не може да се опише.

За конструкцију свог змаја Лаци је, као узор, користио „Apollo CX" мађарске производње, само што је за постоље мотора и подвозја узео јаче хром-никл цеви што ће за нас, и оно што ће нам се догодити, бити пресудно. На „Делта-план", како је назвао змаја, Лаци је ставио мотор „Rotax 503" који је био моја брига јер сам се разумео у мотористику.

Поломљени змај се злокобно нагињао и приближавао земљи. Лаци је с муком покушавао да летелицу некако одржи у ваздуху. И ја сам са задњег седишта покушао да му помогнем и, на свој ужас, тек тада схватио да нисам везан

Крило је убрзо урађено и нас двојица, искусни летачи, били смо спремни за полетање. Проверили смо све још једном и мотор је, уз поприличну буку, почео своје десетоминутно загревање. И напокон, Лацијев првенац се винуо на свој први обавезни школски круг и убрзо беспрекорно слетео.

– Слободане, па он реагује одлично на сваку команду! – био је озарен Лаци. Знао сам: ако је тако; неће бити невоље са командама јер триангл, метални троугао повезан жицама са крилом, најважнији је за управљање моторним змајем.

Лаци је предложио да узлетимо заједно и ја сам ускочио на задње седиште.

Не, немогуће!

Већ смо на висини од око сто метара. Змај лебди попут орла. Правимо круг и удаљавамо се од аеродрома према Медулину. Приближавајући се туристичком кампу „Кажела" с мора, угледали смо на импровизованом узлетишту змаја нашег пријатеља Мирка Савића. У намери да поздравимо њега и неколицину окупљених око змаја, спуштамо се на

ЗЛАТНО РЕБРО АДАМОВО

По библијској легенди Бог је створио жену од Адамовог ребра. Ваљда се зато толико дуго, чак и међу научницима, сматрало да се мушкарци и жене разликују тек по сексуалним обележјима и понеким физиолошким функцијама.

Међутим, однедавно су научници прикупили мноштво доказа о великим разликама које постоје између мушког и женског организма на нивоу ткива, ћелија или чак молекула. Тако је пољски истраживач Канабродски проучавао количину и однос микроелемената у телу мушкараца и жена, прво код здравих, а потом и код болесних. Као огледни материјал узео је косу и нокте испитаника, за њих се зна да врло добро одражавају биохемију организма у сваком тренутку. Ту је најпре утврдио да се хемијски састав организма у болести мења што је нарочито важно за рану дијагностику и правовремено предузимање лечења. А што се разлика између Адама и Еве тиче, оне су заиста сензационалне: у телу жене данас има 5–6 пута више злата и живе него у организму мушкарца. Наука још

Илустровао: Брена Јовановић

висину од 60 метара. Кад нас је угледао, нагло је потрчао према свом змају и узлетео. Вероватно да нас поздрави. Али, он је већ на нашој висини, прави заокрет и иде право на нас. Прелетеће, ваљда, вешт је. Како сам седео иза Лаџија, мало издигнут и мање заокупљен командама, схватио сам у тренутку да, ипак, неће.

- Лаџи, он иде право на нас. Па он је луд! урлам да надјачам буку мотора.

- Не, немогуће! Не верујем... - није ни завршио, а већ смо осетили да нас Мирков змај прелеће. Ударац предњег точка његовог змаја закачио је наше крило и суноврат је почео. Командни троугао „Делта-плана" чупао се као помахнитао из Лаџијевих руку. Покушавао је да надесно исправи змаја, али поломљена лева страна крила просто нас је вукла у ковитлац. У намери да му помогнем и ја сам са задњег седишта ухватио метални троугао и, на свој ужас, тек онда схватио да нисам везан. Вероватно у одушевљењу због успешног пробног лета, то сам потпуно превидео.

Почела је грчевита борба да не испаднем. Мотор је урлао уз злокобно фијукање елисе која је претила сваког трена да ме закачи уколико не останем у нашој летелици. У грчевито напрезање успео сам једном руком да ухватим крило са оштећене стране.

Не, Слободане, пусти! - чујем а затим тресак. Падам у црно. Мрак. Из њега излази мој отац. И, чујем, опет вичe: - Спусти се на земљу! - Ломи и разбацује летвице, цепа платно. Иза њега Синиша, мој син, све то скупља и поново саставља. Опет: ће то бити прави правцати авион. И летећемо заједно.

Осећам пљускање по лицу, неко ме благо шиба по врату, чујем глас. Отварам очи.

- Ја сам лекар, случајно сам ту. Добро сте, и пријатељ вам је жив. Има отворен прелом кључне кости, али како је могло... Имали сте пуно среће.

Онако изубијан и угруван, вероватно у шоку, скочио сам и у трку почео да урлам:

- Где је Мирко? Задавићу га! Ово није било случајно!

Задржали су ме. Видим кола милиције, поломљен и у земљу заривен „Делта-план" Чујем једнолично диктирање, вероватно записник: ..... 30. април 1990. године, око 18 часова и 15 минута летелица двосед са Ласлом Јухасом и Слободаном Тупајићем у лету између кампа „Кажела" и рта Марлера после судара са летелицом Мирка Савића срушила се на ораницу у близини Медулина... Друга летелица са возачем Мирком Савићем безбедно се спустила неоштећена. Савић нестао са места удеса..."

Забележио: Вито Недељковић

није у стању да објасни како се и када Адамово ребро „позлатило", а што се живе гиче, можда су баш због ње жене понекад „отровне".

ЛОМБРОЗО ЈЕ БИО У ПРАВУ?

На Алтајском државном универзитету (СССР) недавно је завршено једно занимљиво истраживање: проучавано је психолошко стање малолетних преступника, а упоредо с тим и њихов метаболизам. Кад је читав материјал обрађен компјутерски, научници су могли да закључе: тинејџери не постају преступници само због социјалних услова у којима живе већ и због неких особености у размени материја у њиховом организму.

Наиме, биохемичари су код свих њих пронашли озбиљан поремећај угљених хидрата и липида и смањен садржај извесних хормона, и до пет пута у односу на резултате добијене код њихових вршњака из контролне групе. Шта то значи? Да ли је то модерна варијанта оне чувене биолошке предодређености за насиље и злочин коју је пре стотинак година поставио италијански психијатар Чезаре Ломброзо који је узроке злочина тражио у наслеђеној грађи злочинца (облик главе и сличности). Не, кажу научници. Они сматрају да одступања од нормале у размени материја повећавају степен ризика, вероватност одређеног понашања.

Илустровао: Петар Радичевић

Кад се код деце од 10 до 12 година открије поремећај у размени материја, њима ће убудуће моћи да се помогне психотерапијом и корекцијом размене да успешно прегурају критичан период пубертета.

ДВА ГИНИСОВСКА НАСЛЕДСТВА

МАРКИЗ НЕКЕ ДА СЕ ЖЕНИ, А ПРИНЦ ЈЕ ЈОШ МАЛИ...

... И САДА СВИ СЕМ ЊИХ БРИНУ КОМЕ ЋЕ ПОСЛЕ ОСТАТИ КУЛЕ И ГРАДОВИ

У тридесетој години лорд Рокскавиџ, седми маркиз од Чамлија, постао је власник једног рекорда достојног сваког поштовања: наследио је укупно 118 милиона 221 хиљаду (и тако даље) фунти нето. Тиме је потучен претходни британски рекорд од 92 милиона (исте валуте) који је до тада држала породица Ротшилд.

Када је вест о баснословном наследству објављена почетком децембра прошле године, одмах се нашла на првим страницама новина. Ипак је то догађај прве врсте и у „великом" свету. Али, тада су новинари увидели да је у јавности и иначе „невидљиви" лорд Рокскавиџ уједно и неухватљив. Нису могли да га нађу у породичном замку Чамли, прекрасном примерку готске архитектуре са 160 соба, окруженом имањем од преко 40 хиљада хектара, у грофовији Чешир. Није га било ни у Хотон Холу, палати која се, опет, сматра најлепшим делом паладијанске архитектуре на Острву, а налази се у близини Кинг Лина у Норфолку.

У маркизовој кући у лондонском Челзију телефонска секретарица је само примала поруке, а он није могао да се нађе ни на својој фарми у Чеширу где држи изузетну збирку ретких раса, као што је различита дугорога марва, затим афричке козе, па овце пасмине јакобс. Можда је управо обилазио своје стадо од хиљаду комада белих срндаћа, највеће такво на свету, а налази се у Норфолку? А можда се и забављао разгледањем збирке од 20.000 оловних војника, поносом његовог оца?

Баш нико тих дана није могао да нађе британског наследника број један, као да је у земљу пропао (а земље му ни у ком случају не недостаје).

Воли клавир, виолину, нафту...

Богатство које је наследио млади маркиз нипошто није од јуче. Чамлијеви, угледна стара лоза која међу титулама има ерла од Анкастра, маркиза од Линколншира, као и звање лорда Великог управника двора – дужност му је да се стара о краљичиним одајама у Вестминстерском дворцу – још колико до почетка овог века били су земљопоседници веома богати, али не озбиљно богати. Овај други придев „освојио" је пети по реду маркиз Чамли тиме што се оженио лепотицом Сибил Сасун чија је мајка носила девојачко презиме Ротшилд, дакле, и мираз достојан најбогатије банкарске породице на свету.

Читаоце би могао да замори веома дугачак списак само најскупоценијих уметничких дела, а камоли свега осталог што улази у иметак маркиза. Новинари су, међутим, успели да сазнају штошта из недугачке биографије овог лорда који живи свој живот изван очију радознале јавности, баш у складу с геслом које стоји на његовом породичном грбу: „Врлина је најбољи штит".

Маркиз, дакле, воли уметност, свира клавир и виолину, снима документарне филмове од којих су му три била приказана и на телевизији, рађо иде у Оперу. Вози BMV стар тринаест година који је купио у Француској. Али, није млади лорд никаква непрактична, занесена душа која повучено ужива у музици. Кажу да је недавно блеснуо и у пословном свету „обрнувши" зачас неке веома успешне потезе у нафтном бизнису. Нема сумње, умеће да очува, па и да увећа оно што му је остављено.

Ако сам наследник не даје гласа од себе (чему непотребна бука?), примећено је нагло занимање за њега међу мајкама удавача високог ранга. Нарочито откако је телевизија приказала први пут седмог маркиза Чамлија у његовој улози Великог управника двора како приликом свечаног отварања Парламента изводи церемонијално ходање натрашке, према традицији успостављеној 1133. године.

Илустровао: Брана Јовановић

Сестре се не рачунају

Ако је неко помислио како је овај британски рекордер у врху и међународне ранг-листе богаташа, ни говора о томе. Игром случаја (и судбине) у исто време је и један мршав плавокоси дечкић у Немачкој наследио свог преминулог оца имовином која је већа од Чамлијеве укупно... милион пута! Али, дечкић уз плаву косу и очи има и такву крв, то јест он је Алберт, принц од Турна и Таксиса, дванаести по реду у правој линији.

Та владарска кућа зарадила је своје поседе још у 16. веку када је држала монопол над поштанском кочијом и поштом уопште и, ето, богатство се одржало до данас.

Седмогодишњи Алберт живи с мајком и две сестре (које се не рачунају јер наследник мора да буде мушко) у највелелепнијем од седам породичних замкова који леже на Дунаву, има 500 соба и већи је од Бакингемске палате.

Можда је занимљиво и то да су заслуге за стварање овог големог богатства имали и становници наших крајева: наиме, када је у другој половини 16. века породица Турн и Таксис добила концесију за поште, односило се то на Аустрију, Француску, Италију, Шпанију, Швајцарску, Пољску, све немачке државе и – на наше крајеве где је, додуше, делила концесије с породицом Пар.

Дакле, таксица по таксица – палата. И тако седам пута...

М. К.

ЕУРЕКА!

ВЕОМА СКУПО МРШАВЉЕЊЕ

Питање: шта је то што личи на комбинацију телефонске секретарице и кантара?

Разуме се, нисте у стању да погодите иако ово уопште није виц. Осетљиво и скупоцено електронско средство које изгледа управо овако како је описано у питању, најновији је изум изашао из британског Института за истраживање хране. Има чак и симпатично име – Фреди. А једина му је намена да обесхрабри гојазне особе у јеђењу! То јест, Фреди ће то покушати само код оних (гојазних особа) које се већ унапред не обесхрабре његовом ценом од 1000 фунти.

Они који купе Фредија моћи ће, под један, да се диве том научном достигнућу и, под два, да можда и скину који килограм. А ево како овај компјутер ради. Прво треба ставити тањир на тас, па онда у тањир стављати редом храну коју „дијеталац" жели да поједе за намеравани оброк. Како ставља које јело у тањир, тако откуцава одређено дугме на Фредијевој скали, а дугмета има око стотину, за све врсте хране. Рецимо да један оброк изгледа овако:

Две кришке црног хлеба, ћуреће груди, сир, чоколадни пудинг.

Пошто Фредијевом власнику већ цури водица на уста док је товарио све ово у тањир и откуцавао одговарајуће дирке, сада наступа тренутак леденог отрежњења, пошто компјутер, брже-боље, избацује на екрану прво све појединачне калоријске вредности, а потом и њихов збир. Па онда, чик нека гојазни власник поједе свој оброк (иако у њему нема ни кромпира ни прелива за слатко умакање, чак ни салате, камоли осталих ђаконија).

Даљи утицај Фредија одвија се, наравно, у области претпоставки: дебељко или дебељуца (треба да) одустану од оброка, ако не у целини оно барем од најкалоричнијих састојака. Или, пошто су већ ионако довољно богати кад су могли да купе Фредија, једноставно да искрену садржај тањира било где, осим у сопствени стомак. Па да задовољни све оне калорије „отпишу" као још један корак ка успеху.

Пошто се из свега реченог види да Фреди, осим што је скуп, представља и потпуно непоуздано средство које делује само на високо развијену свест, наука се потрудила да пронађе нешто много јефтиније и – делотворније. Сада би питање (као из вица) могло да гласи: шта је то мало, бело, никаквог укуса а гута се с водом?

Наравно, ово сте сви погодили, реч је о таблети за мршављење. А она делује... не, никако на желудац или црева, управо ни на један орган за варење, него на мозак. И назив тог лека, адифакс, много је „научнији" него код претходног средства. У Великој Британији употребљава се тек од прошле јесени, а дело је „Сервијер лабораторије". Адифакс делује на строго одређени део мозга, управо онај који одређује шта ЖЕЛИМО да поједемо.

Претходна научна сазнања дошла су до података да прекомерно гојазни људи у својим мозговима имају сувише низак ниво серотонина, материје која регулише осећај ситости.

Адифакс се за сада преписује само претерано гојазнима и то не дуже од три месеца. За то време он или она гарантовано губи између два и седам килограма, или око тридесет процената њиховог вишка килограма. За разлику од Фредија, овај начин може можда унапред да обесхрабри тиме што се чини да споро и мало „скида" килограме. Таблете се могу узимати и дуже од три месеца, мршављење напредује, али, ето нове невоље: као и код свих осталих дијета, чим „пацијент" престане да гута адифакс, он почиње опет да једе „као нездрав" и килограми се поврате за тили час.

Све у свему, чини се да ни електроника ни медицина немају баш прави одговор на вапај гојазних. Изгледа да је најјефтинији а и најделотворнији начин – не јести уопште. То јест, што мање. Па, пријатно!

М. К.

Илустрово: Растко Ћирић

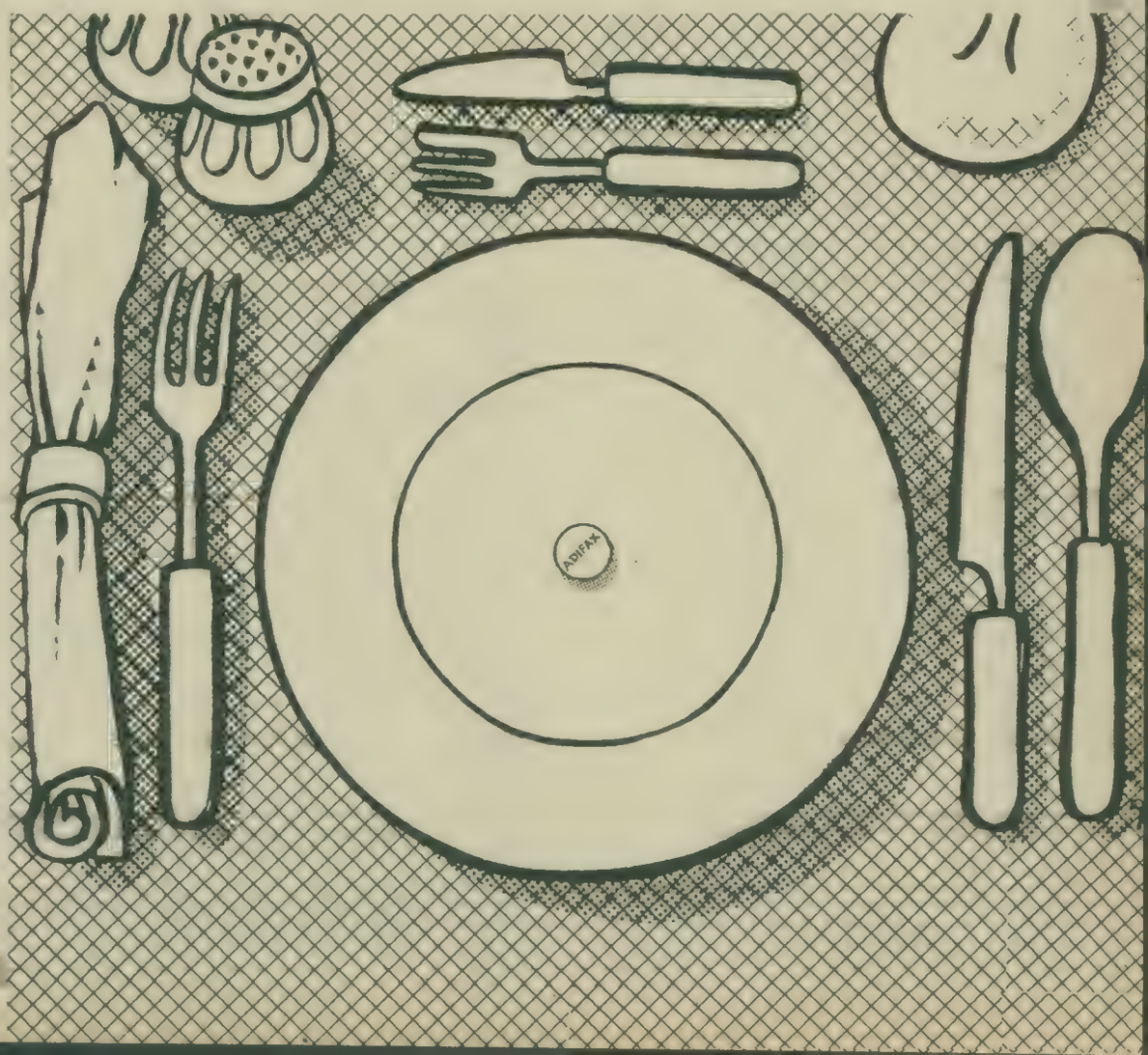

НАОЧАРИ КОЈЕ МЕЊАЈУ СВЕТ

И Еуклид је знао за трећу димензију, само није имао црвени и плави целофан!

Ове црвено-плаве наочари, неопходне за читање и гледање „Фантома" у три димензије, нису играчка. Веровали или не, оне су резултат вековних истраживања физичара! Сјајне су за забаву, али исто тако и за размишљање о неким основним законима оптике. Зато их чувајте, дуго ће моћи да вам служе, чак и ако се заситите овог „Фантома": покушајте и сами да цртате у три димензије, а како се то ради схватићете из овог написа.

„Отац геометрије" Еуклид, Грк из Александрије, који је живео у 3. веку пре нове ере, први је открио неке оптичке феномене везане за тродимензионалну слику. Ако посматрамо неки предмет прво једним оком па онда другим, запазио је, стичемо утисак да се тај предмет помера. Али, када исти предмет гледамо са оба ока, видимо га – у простору. Од тог открића до рељефне слике – било да је то фотографија, цртеж или филм – требало је још само корак, али на њега се чекало неких 2200 година!

Телевизор деветнаестог века

Не значи да у том дугом међувремену није било озбиљних покушаја. После Еуклида о гледању на два ока размишљали су многи научници: Гален, Порта, Агвилиниус... Много су о томе мислили и сликари, па је тако Фирентинац Јакопо Кименти који је живео у 16. веку, као толике његове колеге из истог времена, лупао главу како да направи слику која ће изгледати – рељефно. Нека његова истраживања су сачувана и налазе се данас у једном музеју у Лилу.

– Еурека! – могао је да узвикне тек сер Чарлс Витстон, енглески физичар из Глостера. Њему је све постало јасно 1838. године када је изумео **стереоскоп**, направу кроз коју је цртеж могао да се види „у простору" (стереос значи „телесан, просторан", а скопео „посматрам"). Направа сер Витстона прилично је гломазна, а састоји се из два испупчена огледала окренута под углом према две табле на које се постављају два једнака цртежа, тако да слика која се „емитује" према посматрачу изгледа као да је у простору, а не пљосната.

Већ наредне 1839. године појавила се дагеротипија – претеча фотографије – па је баш тај епохални проналазак Жака Дагера (1787–1851) допринео да се ускоро појави и муњевито вине нова техника стерео-фотографије.

Шкотланђанин Дејвид Брустер направио је нови тип стереоскопа који је у поређењу с Витстоновим изгледао... као „сонијева" мини камера спрам дојучерашњег вашарског фото-апарата на „хармонику"!

Сер Брустер не само што је смањио направу, него је заменио огледала сочивима и тако постигао да се гледа непосредно кроз њих, а не преко огледала. Комбинован са стерео-фотографијом овај изум, направљен у две верзије – ручној и „салонској", на ногарима – постао је прави хит. Тријумф је доживео 1851. када се њиме одушевила краљица Викторија на изложби у Кристал Паласу. Све до тог тренутка стереоскоп је био више играчка европске аристократије која се сјајно забављала и поигравала физиком. Али, тада су се заинтересовали Американци и ствар је постала – телевизор 19. века!

Ево како се то догодило. Оливер Вендел Холмс и Џозеф Бејтс направили су 1862. усавршену верзију Брустеровог стереоскопа тако да је апарат могао серијски да се производи, па је брзо, уз обавезну кутију са фотографијама, постао незаменљив реквизит америчких домова. „Рељефно гледање" фотографија одушевљавало је људе 19. века и представљало њихов прозор у свет. Могли су да се диве – и чуде! – египатским пирамидама, грчким рушевинама или слаповима Нијагаре.

Алмеидини анаглифи

Најзад, да објаснимо у чему је тајна. Просто речено, Еуклиду је недостајао само црвени и плави целофан, па да све направи сам. Тога се сетио Француз португалског порекла Жозеф Д' Алмеида 1858. године. Он је пропуштао, кроз два отвора на пројектору, две идентичне слике начињене на стаклу. Један отвор био је прекривен наранџастим филтером, други плавим, а слике су такође биле обојене: једна наранџасто, друга плаво. Шта се догађало? Кроз наранџасти филтер око види само плаву слику, а кроз плави филтер – само наранџасту. По принципу који је открио још Еуклид, те две слике се спајају и пружају утисак простора!

Зато је и цртеж нашег „Фантома", како видите, као „померен". У ствари, свака слика је дупла, али у различитим бојама. Кад ставите наочари... све ћете видети рељефно.

На крају, рецимо још и то да је овакав начин гледања освојио цео свет. Почев од двадесетих година нашег века и гледаоци у биоскопима – додуше у Америци – уживали су добивши уз улазницу и наочари баш овакве какве „Забавник" данас поклања читаоцима. Доцније су се развиле друге, много познатије и боље технике.

Што се тиче стрипа, легендарни Мика Миш – или Мики Маус, ако тако више волите – први се појавио у „стерео" техници, уз обавезне наочари. Било је то 1953. године, опет у Америци.

Све у свему, овај начин гледања је данас стара ствар, али никада неће бити застарела! Увек изнова одушевљава и подстиче на размишљање. Зато уживајте и чувајте ове наочари.

М. К.

ФАНТОМ

ЗА ТРЕЋУ ДИМЕНЗИЈУ ПРИПРЕМИО: РАСТКО ЂИРИЋ

ЗМАЈ ИЗ МОЧВАРЕ

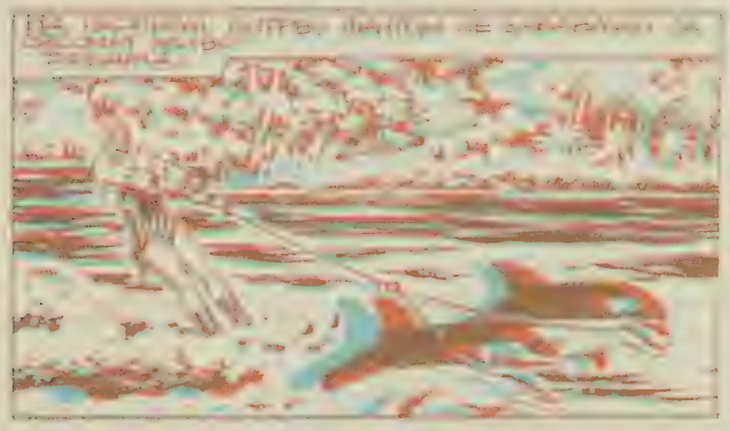

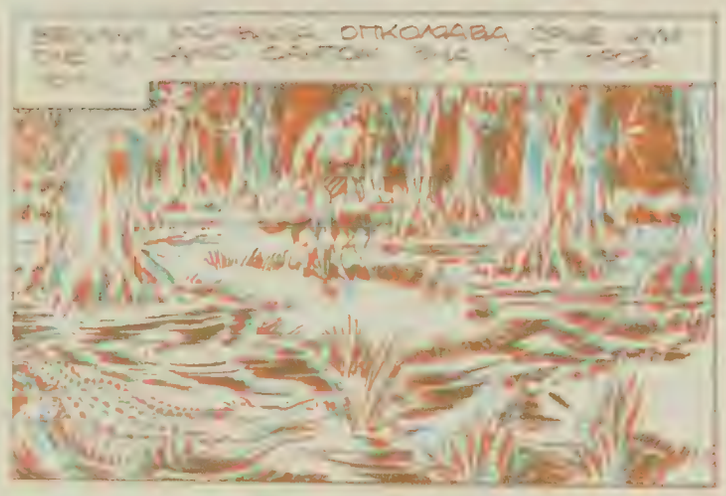

МОРИНА ДЕЦА СУ СЕ ИЗГУБИЛА У МО

ДАН-ТОМЕ-
МОРИНА
ДЕЦА...

СУ У МОЈЕВАРУ
ЗАЛУТАЛО МЕСТА ЗА ЖИВЕ
ИМИТАЊЕ...

ДАН-ТОМЕ... МОРИНА
ДЕЦА СУ СЕ ИЗГУБИЛА
МО-ЈЕВАРУ...

ЧУВАЈА МАЈМУ-
НА-ПОШТА-

ЖЕНИНА ДЕВА ИЗГУБИЛА ПОТЕЊЕ
У МОЊ-ВАРИ... ЗАНАТОМ!...
ПОРУКЕ НА ТАМ-ТАМУ СУ РАЗМЕЊЕНЕ...

НЕ БРИНИ! НАЋИ ЋУ ИХ! ПОКАЖИ.
БУ, ТИ ПОШЛА

?!
ХИССС!

НЕ МОЖЕ ТО... БУДЕТ ЗАР ТИ... ТРЕБАЛИ ЗА!
ЗАШТА МОЖА ДЕЦА...

ЗАШТА ЈЕ ТИ ТРЕБАЛ ЗЕЛЕН?
ЗЕЛЕН?
ЗАШТА ЈЕ ТИ ТРЕБАЛ ЗЕЛЕН?

ЖИССС!
БУЋ!

ОХ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...
ЧУЈЕМ ПЛАН! НА ДОБРОМ СМО ПУТУ, ДЕЧКЕ!

ТОНЕМО!
НЕ ПОМЕРАЈТЕ СЕ! ЗАНАС ЋЕТЕ БИТИ НА СИГУРНОМ!
ПО-МОЋИ!!! ШМРК! ШМРК!

ВИДЕЛИ СМО СМО

ТА!

СМИРИ СЕ, МОВА!
ФАНТОМ ЋЕ ИХ СИГУРНО ПРОНАЋИ!

ЊУШ

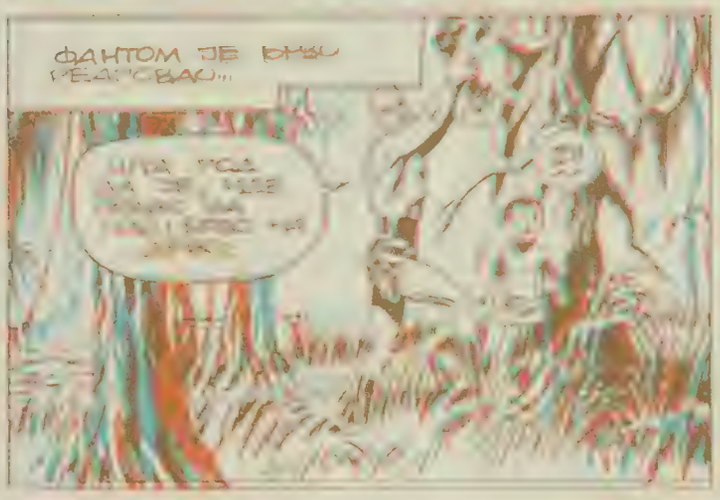
ФАНТОМ ЈЕ ОПЕТ НЕСТАО...

ЊУШ

ДЕМОН СЕ НИЈЕ УПЛАШИО...

ПЕЉАН ЈЕ ОСТАО САМ ПРЕД СОБОМ...

ТРААС!

КРААК!

ХЕЕЕ!

?
ХИССС!

ХИССС!

ХИССС!
ХИССС!

МАЈКА ИМ ЈЕ ПОШЛА У СУСРЕТ...
МАМА!

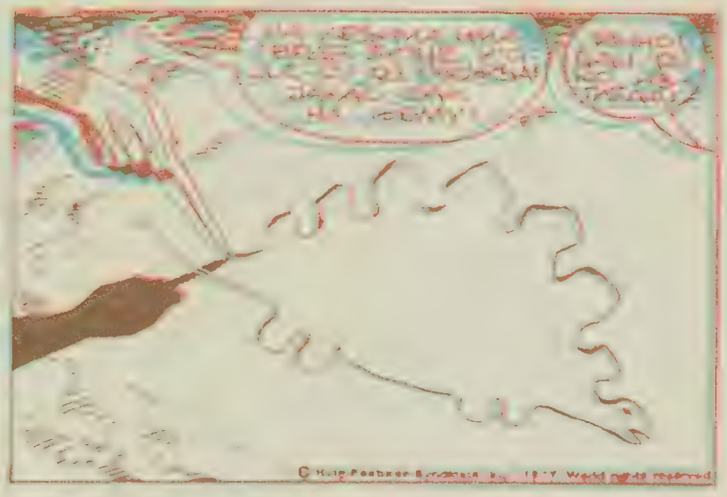
© Kulp Feature Syndicate Inc., 1917. World rights reserved.

РАТНИЦИ СУ СЕ ПРОВЛАЧИЛИ КРОЗ МОЧВАРУ...

МОРА БИТИ ЈАКО, ДА ГА НИ НАЈСНАЖНИЈИ СЛОН НЕ БИ ПА-

ОВИ МУШКАРЦИ ГРИТЕКЕ ОТ САПОЛА У ПСИМОВ...

НЕ ИЗЛАЗИ ИЗ КОЛ
НЕ МОЧВАРА ЈЕ ОПАСНА!
ЕХЕЈ!

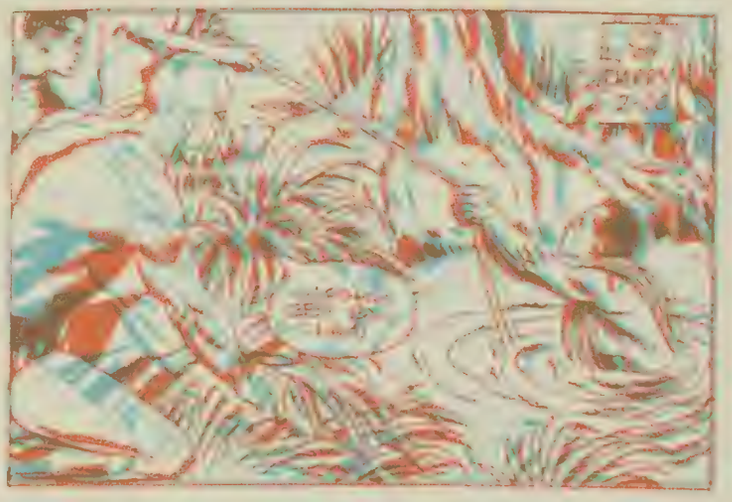

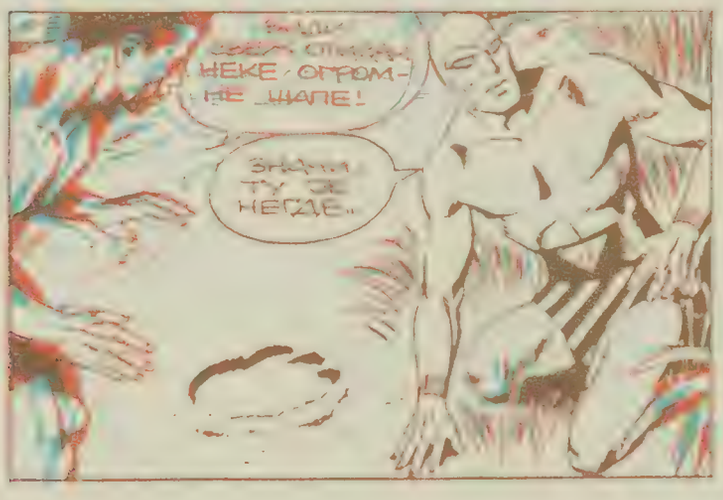
НЕКЕ ОГРОМНЕ ШАПЕ!
ЗНАМ! ТУ ЈЕ НЕГДЕ..

ХИССС

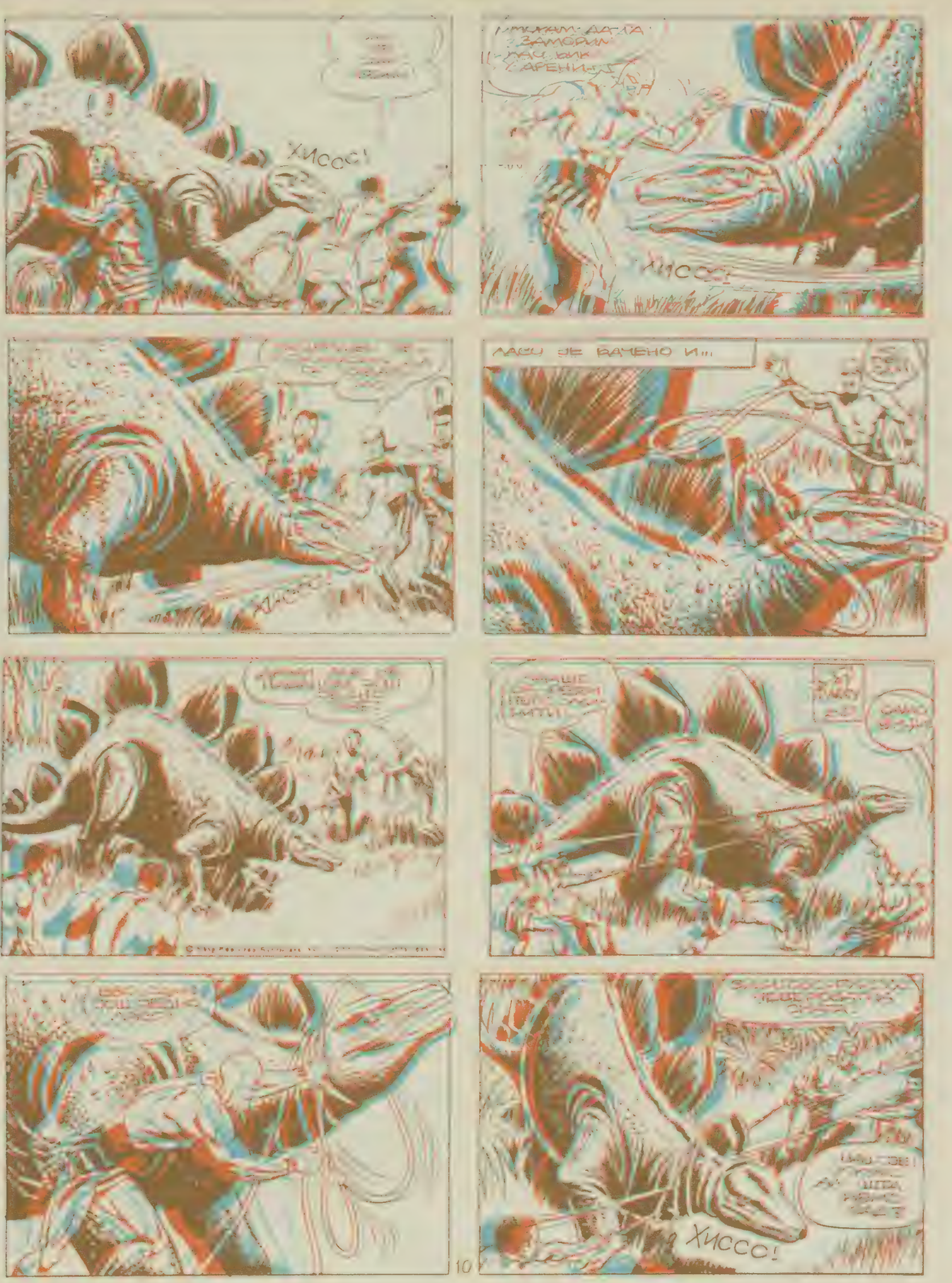
ХИССС!
ХИССС!
ЛАШ ЈЕ РАЊЕНО И...
ХИССС!
ХИССС!

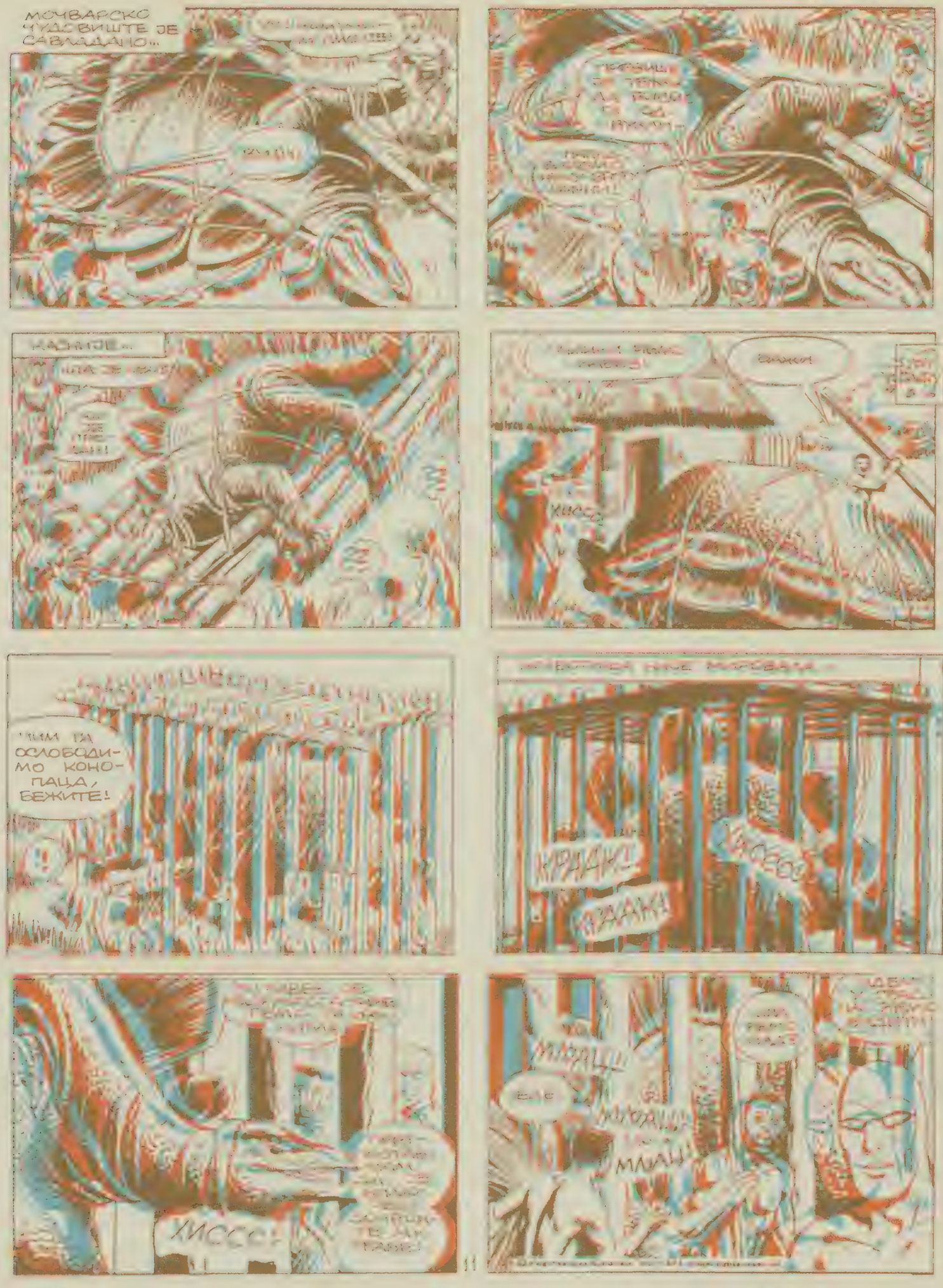
МОЧВАРСКО ЧУДОВИШТЕ ЈЕ САВЛАДАЛО...
ХИССС!
ОСЛОБОДИМО КОНОПАЦА, БЕЖИТЕ!
ХРАК!
ХРАК!
ХИССС!
МЛАЉ!
МЛАЉ!
МЛАЉ!

ФАНТОМ ЈЕ СТИГАО У ГРАД ДА...

МОЖЕТЕ НА ТАБЛИ!

ЕВО, РЕЉКА ЈЕ ЧАК ТЕШКИ НОСОРОГ... СИКЋЕ КАО ЗМИЈА, ЈЕДЕ ТРАВУ...

ТАКВА СТВОРЕЊА НА ЗЕМЉИ?!

ЗА ТО ВРЕМЕ, У СРЦУ ЈУНГЛЕ...

ОСЕЋАМ!

НАЦРТАЛИ ВЕТЕ САУРУСА, ВЕЛИКОГ ЉУТЕРА, ИЗ ЕРЕ МЕЗОЗОИКА!

¡ARRIBA!

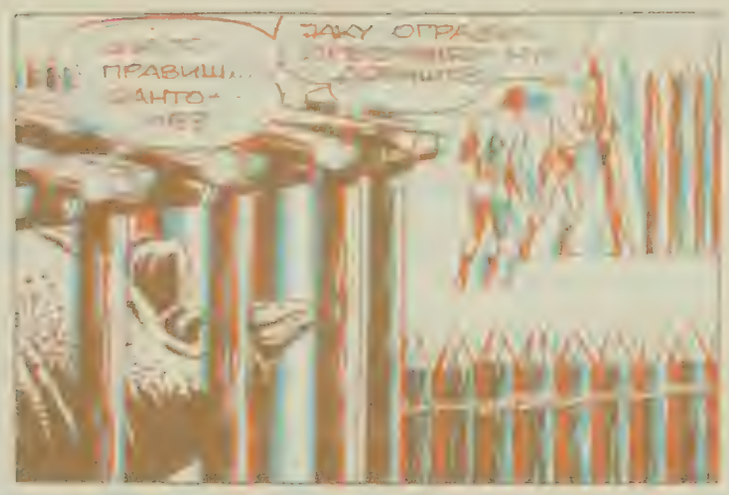
ПРАВИШ...
ЈАКУ ОГРА

КАКО? ЗАШТО?
НЕ ВОЛИМ ЖИВОТИЊЕ У КАВЕЗУ! ЈЕДИНО ИЛИ ПРВО-СТВОРЕ

НЕНЕ! ИМАМ ИСКУСТВА СА СВИМ ШТО ЛЕТИ, ПЛИВА ИЛИ ХОДА! АЛИ... НЕ-

ЗАШТО?
ИЗ МЕЗОЗОИКА ИМА МОЗАК КАО ГЛАВИЦА ЧИОДЕ! ХАЈДЕ ДОЈИ, СТЕГИ!
ХИССС!

ДРЕСУРА ЈЕ ТРАЈАЛА НЕДЕЉАМА...

ФАНТОМ ЈЕ ПОНАВЉАО НАРЕДБЕ

НАЗАД! СТЕГИ ЈЕ
ДИНОСАУРУС У ИСТО-РИЈИ НАШЕ ПЛАНЕ-ТЕ!

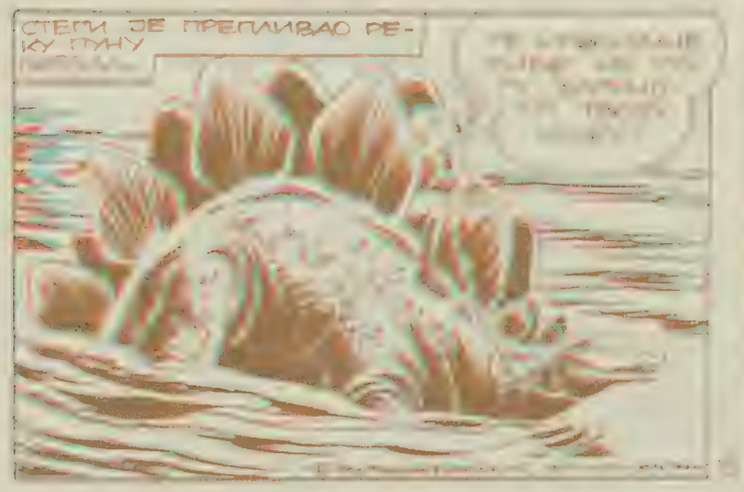
СТЕГИ ЈЕ ПРЕПЛИВАО РЕКУ ГТИНУ

...АЛИ, ДА ЛИ БЕ ПРИХВАТИТИ НОВОГ СТАНОВНИКА?

ТИРАНЕ СУ
СИГУРНО

ОХО! ИЗГЛЕДА
ДА НЕКЕ БИТ
ЦЕ!

САНТОМ ЈЕ БИО У ПРАВУ...
НЕ БОЈТЕ СЕ!
СТЕГИ ЈЕ БИ
!

ОВАКВО СТВОРЕЊ
ЈОШ НИСУ ВИДЕЛ
ТИРАК, СПРИЧАЋ
ХЛОЊЕ СЕ

ЖИВ, ДОБИ!

ДВА БИКА СУ СЕ ПРВО
ПОСМАТРАЛА..

МИСЛИМ ДА
ЋЕ РАЗУМЕЈУ!

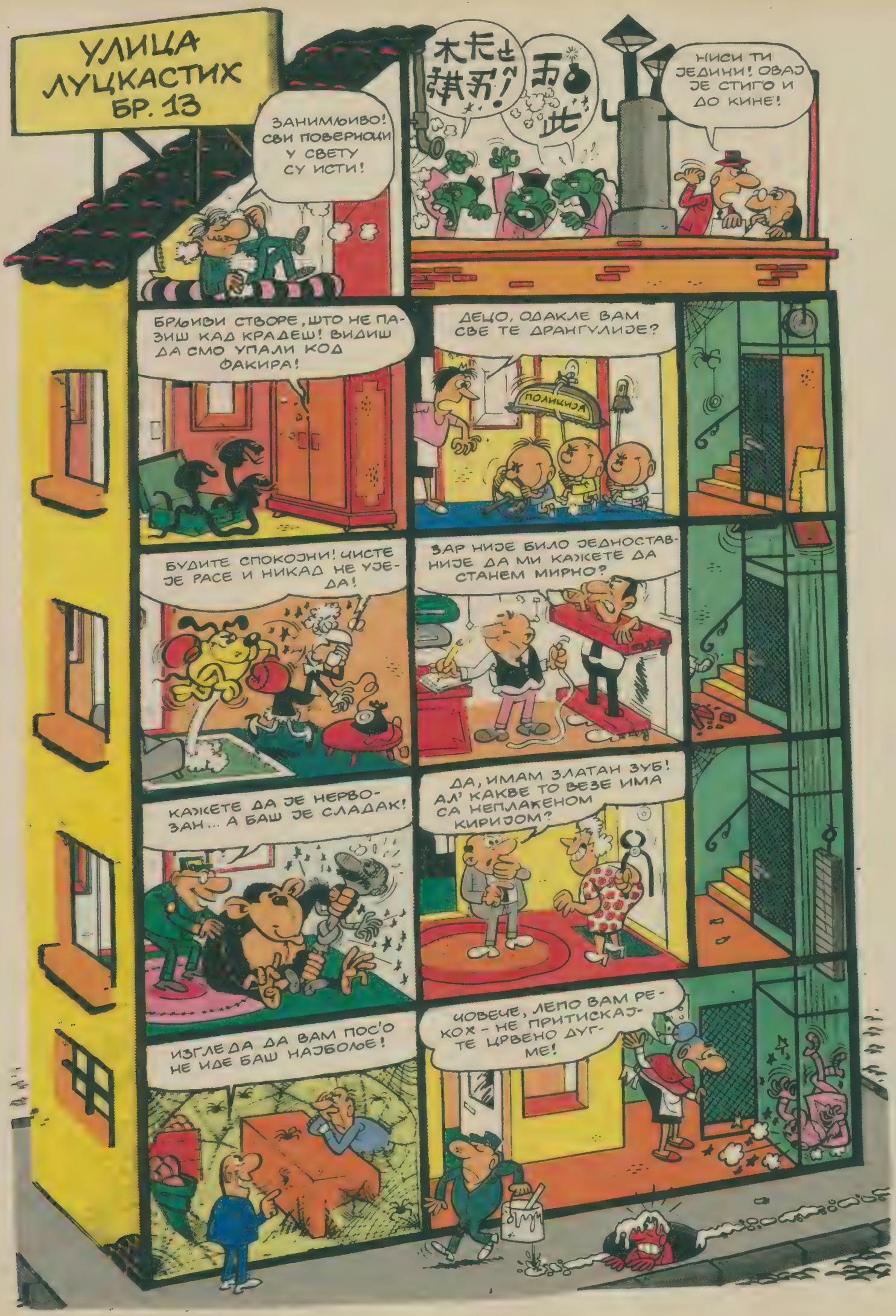
УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БР. 13
ЗАНИМЉИВО! СВИ ПОВЕРИОЦИ У СВЕТУ СУ ИСТИ!
НИСИ ТИ ЈЕДИНИ! ОВАЈ ЈЕ СТИГО И ДО КИНЕ!
БРЉИВИ СТВОРЕ, ШТО НЕ ПАЗИШ КАД КРАДЕШ! ВИДИШ ДА СМО УПАЛИ КОД ФАКИРА!
ДЕЦО, ОДАКЛЕ ВАМ СВЕ ТЕ ДРАНГУЛИЈЕ?
ПОЛИЦИЈА
БУДИТЕ СПОКОЈНИ! ЧИСТЕ ЈЕ РАСЕ И НИКАД НЕ УЈЕДА!
ЗАР НИЈЕ БИЛО ЈЕДНОСТАВНИЈЕ ДА МИ КАЖЕТЕ ДА СТАНЕМ МИРНО?
КАЖЕТЕ ДА ЈЕ НЕРВОЗАН... А БАШ ЈЕ СЛАДАК!
ДА, ИМАМ ЗЛАТАН ЗУБ! АЛ' КАКВЕ ТО ВЕЗЕ ИМА СА НЕПЛАЋЕНОМ КИРИЈОМ?
ИЗГЛЕДА ДА ВАМ ПОС'О НЕ ИДЕ БАШ НАЈБОЉЕ!
ЧОВЕЧЕ, ЛЕПО ВАМ РЕКОХ – НЕ ПРИТИСКАЈТЕ ЦРВЕНО ДУГМЕ!

ПРОРИЦАЊЕ ★ ★ ★ ★
ПОМОЋУ ★ ★ ★ ★ ★
РУНА ★ ★ ★ ★ ★ ★

У ТРАГАЊУ ЗА ВРЕМЕНОМ

У средњовековној Европи друиди, врачеви и шамани користили су руне за призивање богова, бацање чини и... предвиђање будућности

★ ★ ★ ★ ★

Шта су руне?

Двадесет и четири руне сачињавају писмо старих Немаца, Скандинаваца и Англосаксонаца. Значење руна, као и вештина да се помоћу њих ступи у додир с натприродним, користи се у тароту, кинеском ји-ђингу и арапској геомантији. Свака од двадесет четири руне, осим једне празне, садржи симбол, поруку коју треба одгонетнути да би се сазнало пророчанство.

Ако имате довољно времена, можете да исцртате руне на једнаким комадићима картона. Довољно је да их затим ставите у неку врећицу или торбу и извлачите их по потреби.

Ако вас то мрзи, погледајте упутство за употребу и користите се кругом који објављујемо. Како год да поступите, **никада** немојте прекорачити прописану дозу: **највише једно извлачење на дан**!

MAN

ЧОВЕК

Ова руна симболизује људско биће. Она вам саветује да изразите своју способност за великодушност, пријатељство и љубав према другима. Она показује ваше добре особине, које ће вам омогућити да постанете још бољи.
Савет: Поседујете стварну моћ да управљате догађајима и решење своје невоље наћи ћете у себи. Само у себи!

EOLH

ЗАШТИТА

Ова изузетно позитивна руна говори да уживате заштиту неке важне особе. Било да се ради о послу или љубави, ово је симбол самопоуздања; пред вама је повољан период.
Савет: У изгледу су позитивне промене. Контролишите своја осећања, будите спремни да прихватите све изазове.

THORN

ПОМОЋ

Ова фигура значи да се неко брине о вама. Добићете добре вести које најављују промену. Требало би да донесете одлуку која ће изискивати много размишљања и опрезности.
Савет: Научите да слушате савете. По потреби, прихватите помоћ и сачекајте повољан тренутак за акцију. Ако немате поверења у себе, уздржите се.

KEN

ПОЧЕТАК

Оптимистичка руна која најављује почетак (или поновни почетак). Они који пате од неких физичких тегоба или болести могу се надати побољшању. На сентименталном пољу, овај знак обећава почетак нове везе.
Савет: Треба да будете активни и упорни, да се не препуштате малодушности. У љубави вас очекују лепи тренуци.

RAD

ПУТОВАЊЕ

Руна која предсказује промену места, путовање. Можете се надати добрим вестима и повољним преокретима. Радни пројекти ће уродити плодом, планови ће се мењати, а преговори ће учврстити сарадњу на професионалном плану.
Савет: Потрудите се да спремно дочекате промене, не зазирите од путовања, отворите свој дух за преображај који ће уследити.

UR

ОДЛУЧНОСТ

Развој, благотворне промене, нарочито у послу. Прикупите снагу јер вас очекују нове одговорности. Ваше способности биће на проби.
Савет: Будите одлучни и не штедите труда јер је на помолу велико побољшање услова за рад.

GYFU

ПАРТНЕР

Ова руна је нарочито наклоњена дружењу. Она говори о размени, миру, великодушности. Заједничка акција и сарадња довешће до успеха у раду. Сјајна будућност у љубави: чврста и трајна веза, потпуна узајамност осећања.
Савет: Победите неодлучност и егоизам. Постићи ћете успех ако будете мислили на другога (или на друге): обрадујте некога поклоном или му причините какво друго задовољство.

WYN

РАДОСТ

Креативност, уметнички дар или спретне руке донеће вам радост у послу. У љубави радост. Ако вас ентузијазам не напусти, уследиће повољна промена.
Савет: Искористите своје стваралачке способности и интуицију да остварите један пројекат. Трудите се да унесете што више задовољства у све што предузмете – исход ће зависити од тога.

YR

ОПАСНОСТ

Ова руна указује на опасност која може (и мора) бити превладана. Оно што желите у стању сте и да остварите, али морате да се прилагодите и да другачије гледате на ствари.

PEORTH

ТАЈНА

Загонетна руна која говори о скривеним догађајима. Она истиче важност тајне и откривања тајне, могућност проналажења нечега (или некога) и исправљања пропуштене прилике.
Савет: Ослоните се на своју

БУДУЋИМ

УПУТСТВО ЗА УПОТРЕБУ:

1. Смислите једно питање које се тиче успеха у школи, на послу, у љубави, неког плана и тако даље.
2. Ставите прст на једну руну по свом избору.
3. Одаберите неки број између 10 и 30 и бројте руне у смеру кретања казаљке на часовнику.
4. Руна до које сте тако дошли даће вам одговор на питање. Прочитајте симбол своје руне и њен савет.

ПРИМЕР:

1. Постављам питање.
2. Стављам прст на руну SIGEL.
3. Одлучујем се за број 17 и одбројавам 17 поља у правцу кретања казаљке на часовнику.
4. Стижем до руне ODAL и читам шта ми она поручује.

интуицију. У ономе што не видите, али што можете да наслутите, крију се назнаке правог решења.

ПОСТИГНУЋЕ

Ова руна говори о постизању циља, остварењу неког пројекта. Она је симбол плодности и рођења и наговештава постигнуће, али и обнављање: крај или почетак.
Савет: Будите спремни да почнете испочетка. Потисните неповерење.

ПЉУСАК

То је непогода која се неочекивано сручи. Ова руна приказује значај случаја и среће у људском животу, невоље и мала свакодневна осујећења.
Савет: Не дремајте: постоји опасност да ствари узму неочекиван смер. Будите разборити и, пре свега, стрпљиви; крајња одлука не зависи од вас.

ВРЕМЕ

Симбол апсолутног господара: времена. Она од вас захтева да се удаљите од материјалних ствари и да у први план ставите свој духовни свет. Будите стрпљиви, разборити и истрајни. Размишљање је препоручљивије него акција.
Савет: Важно је да не изгубите присуство духа. Немојте трчати за успехом, не покушавајте да убрзате ток ствари. Само мудрост ће вас одвести до циља.

СУНЦЕ

Симбол победе, остварење ваших нада, срећа. На свим пољима (професионалном, сентименталном, здравственом) зрачићете енергијом.
Савет: Искористите то!

САЗНАЊЕ

Руна која говори о сазнавању и учењу. Пред вама је некакав испит и можда ће вам бити потребна помоћ искуснијег и стручнијег особе.
Савет: Проучите ситуацију, размишљајте, изразите своје жеље, али ништа не одлучујте на брзу руку.

КОЊ

Ова фигура наговештава промену места. Можда је у питању посао, а можда путовање или селидба. У сваком случају, ради се о напредовању, а од вас се тражи истинска отвореност духа.
Савет: Чврсто држите узде у рукама, прилагођавајте се, припремајте се за промену хоризонта. Треба да живнете, да путујете и откривате, како у физичком тако и у духовном смислу. Заборавите старе муке и баците се у авантуру.

МАШТА

Првенствено женска руна. Повољно знамење за све што је повезано са уметничким стварањем. У првом плану су интуиција, таленат, машта – на њих се ослоните. Ваше притајене способности, чак и оне којих нисте свесни, треба да засијају пуним сјајем. Радите на томе!
Савет: Не постављајте сувише питања, пустите жеље да вас воде, вашој вези недостаје мало страсти.

ЛЕД

Ова руна говори о препреци, захлађењу у односима. Наговештава опадање ентузијазма и пасивности у пословима. Што се љубави тиче, вашој вези недостаје мало страсти.

Савет: Најбоље је да у овом тренутку замрзнете своје планове. Сачекајте да се ситуација промени сама од себе и тек тада ступите у акцију.

СРЕЋА

Ево једне врло позитивне руне која најављује материјално благостање. Пред вама су нове финансијске могућности. Овај знак симболизује још и победу, борбу, савладану препреку.

Савет: Трудите се да сачувате оно што сте већ стекли и наставите и даље да зарађујете. Ваше материјално стање знатно ће се поправити.

БОГАТСТВО

Материјална добра, патриотизам, наследство, новац...Што се тиче посла, ова руна предлаже вам да се мало више потрудите ако желите да поправите стање.

Савет:
Будите спремни на тешкоће и одлагања. Стрпљење води успеху. Избегавајте површност и непотребне трошкове

ЗЕМЉА

Овај знак показује оно што сте посејали и што ћете ускоро моћи да пожњете. Говори, дакле, о раду, истрајности и стрпљењу. То је природни циклус Земље: сетва и жетва

Савет: На добром сте путу који ће вас одвести до награде. Не заустављајте се, али имајте на уму: пожњећете оно што сте посејали

ДАН

Ево једне врло позитивне руне. Она говори о напредовању и побољшању. То је светлост после таме, здравље после болести. Победа после недаћа.

Савет: Зграбите прилику у лету! Имате све разлоге да зрачите ведрином, позитивним осећањима и оптимизмом.

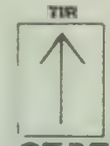

СТРЕЛА

Ова стрела биће одапета према небу. На професионалном плану од вас се тражи да што пре засучете рукаве и прионете на остваривање једног важног пројекта, да испољите такмичарски дух, да победите. У љубави ова руна обећава страст.

Савет: У свему што радите будите чврсти и одлучни. Ослањајте се само на себе, на своју снагу и своје жеље и не оклевајте.

ПЛОДНОСТ

Руна која, пре свега, говори о породици. Предсказује рођење детета, брак, домаће огњиште. Болеснима најављује оздрављење.

Савет: Окружите своје ближње нежношћу и пажњом. Тек сте на почетку, али ће добри резултати врло брзо уследити.

СУДБИНА

Пророчиште задржава право да на ово питање не одговори...

С. М. В.

СТРАШНА СМРТ БЛУ БЕЈБА

СЛУЧАЈНО ОТКРИЋЕ КОПАЧА ЗЛАТА

Жртва је данас препарирана и изложена у музеју, а злочинци су давно нестали с лица Земље

Истина је израњала на видело мало-помало док нису постале јасне све околности. Њено откривање је потанко и на узбудљив начин описано у књизи „Смрзнута фауна из мамутске стене" Дејла Гатрија која има и поднаслов „Прича о Блу Бејбу". Књига се чита „надушак" као сваки детективски роман, само што су њени јунаци ходали Земљом пре равно 36.000 година, па још на четири ноге. Радња се одигравала на Аљасци, а главни „детектив", управо поменути Дејл Гатри, професор је биологије на Универзитету у Фернбаксу.

А ко је Блу Бејб? То је, у ствари, жртва драме која се одиграла пре толико миленијума на Аљасци, тада прекривеној бујном травом и шипражјем. Његово име значи отприлике Плави Деран, јер „блу" је „плав", али и „тужан", а оба значења подједнако добро одражавају судбину дотичног – бизона. Смрзнутог и напола поједеног који је, ето, све време док су се на Земљи догађале силне промене, укључујући и цивилизацију, прележао ту, у близини данашњег Фернбакса и, како то већ бива у животу,нађен сасвим случајно.

Уместо злата – глава

Главна заслуга за откриће Блу Бејба припада Волтеру Роману, по занимању копачу злата. Као и толики у протеклих стотинак година, Роман се запутио овамо, у ледени Елдорадо – Аљаска управо „лежи" на злату – године 1979. Његов је пијук у једном часу одвалио громаду под којом су се указали рогови, па ноге с копитама, затим органи који су недвосмислено показивали да се ради о мужјаку... бизона!

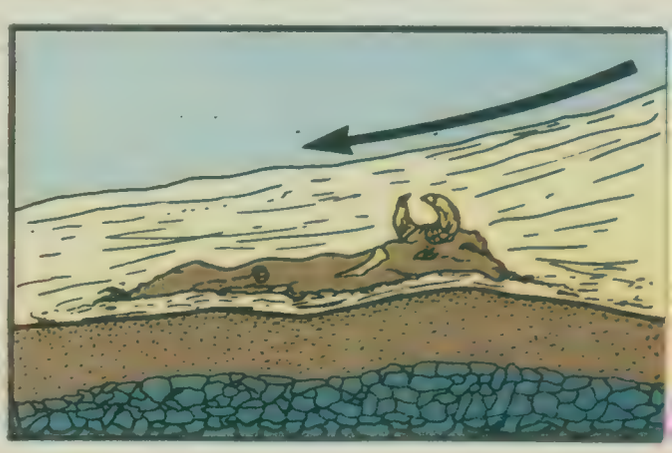

На овом цртежу види се на који је начин бујица муља прекрила остатак лављег плена.

Волтер Роман није знао да ли да буде разочаран или можда одушевљен, јер ово није било баш злато, али вредно јесте, поготово за научнике. И позвао је Универзитет Аљаске у Фернбаксу.

Дејл Гатри је са екипом дојурио на „лице места" и сада су догађаји почели да се одвијају брзином двадесетог

Овако је почело: из леда су се помолили рогови.

века. Бизона су пажљиво откопали и пренели у факултетски атеље, опрали од блата... Био је прекривен брадавичастим израслинама плаве боје: то су кристали вивијанита – једног гвозденог фосфата који настаје оксидацијом органских отпадака. Тако су већ полако открављеног бизона крстили Блу Бејб.

И док је Волтер Роман увелико наставио своје прекинуто копање, у лабораторији је почела „истрага" Дејла Гатрија.

Чији је сломљени зуб?

Први корак био је да се на стручну анализу пошаљу узорци муља са „мумије", како Дејл Гатри назива фосилну откопину, јер обмотан управо тим наслагама бизон се сачувао баш као и балсамовани фараони! У специјализоване лабораторије одвојено су упућени и издвојени остаци инсеката, као и нађени поленов прах.

Што се тиче Бејбовог тела, недостајали су му повећи комади на леђима и грудима, док су ноге биле читаве, као и доњи делови ребара. Можда је јадник једноставно угинуо од глади и
старо
би

прво питање које се наметнуло потпуно природно.

Ипак, не! Бејбови рогови показали су да је имао осам или девет година, што и није нека старост за бизона макар он био праисторијски. А онда, имао је и салце испод коже, то се јасно могло уочити, а старе и болесне животиње – мршаве су. Чинило се да је Бејб скончао насилном смрћу.

Мало-помало, како су опране све наслаге с његове коже, помолиле су се дугачке огреботине по леђима, са по три паралелне бразде. Трагови канџи! То је било то: Бејба су напале дивље звери, али које? Вукови не употребљавају канџе када нападају. Гризли медведи имају управо такве канџе, али, како их никада не увлаче, оне су сувише тупе да би оставиле оволике бразготине. Од опасних четвороножаца, који су харали Аљаском у доба плеистоцена, остали су још лавови.

Закључак се наметнуо сам по себи. Једино су лавови били у стању да оштрим канџа-

ма нападну и оборе бизона у пуној снази, а то се потпуно потврдило када је у Бејбовом месу нађен и један лављи зуб. Мора бити да се сломио док је један од три нападача – судећи према отисцима толико их је било – покушавао да одгризе комад већ напола залеђеног плена.

Баш ова чињеница указала је и да се цео догађај одиграо на прагу зиме, тако да више није било мува и црва који би довршили лавље злодело. Те две околности заслужне су што се тело напола поједеног бизона није распало, него сачувало.

Бујне траве око Северног пола!

После, кад је у пролеће почело отопљавање, ледена бујица муља сручила се на Бејбово тело и потпуно га покрило. Захваљујући леденом тлу испод и влази изнад, оно је остало онакво какво се затекло када су се лавови најели

Данас он мирно лежи у музеју

Сама по себи ова прича можда не би била толико значајна јер ово није ни први а вероватно ни последњи пронађени фосил бизона. Управо су копачи злата и раније откривали остатке праисторијских бизона на Аљасци, док је у Сибиру откопано потпуно очувано младунче мамута, названо од милоште Дома

Али, Дејл Гатри је умео да из свега што је испитивао извуче закључке који доста откривају о клими и до појаве његове књиге непознатим приликама на нашој планети у време плеистоцена. Поменућемо само нешто од тога

У Бејбово време у овим северним пределима расло је мање врста трава него у данашњим тундрама и степама, али је међу њима било далеко мање отровних и, према томе, много више јестивих Зато су могли да се исхране и опстану џиновски биљоједи попут мамута, па је то разлог што је Дејл Гатри овај део тог давнашњег света назвао „мамутска степа". То је потпуно нови израз за новооткривену појаву.

Обиље добре испаше допринело је да и друге животиње, не само мамути, буду веома крупне, крупније од њихових данашњих потомака бизона као што је и Бејб, црвени срндаћи и јелени. Сви су они скакутали и каскали „мамутском степом". Шума у то време није било, а ни људи. Клима је за њих овде била исувише сурова јер су зиме биле дуге, а ни лета нису била нарочито топла

Поднебље се постепено мењало, па је негде пре једанаест или дванаест година људска нога крочила у поларне пределе. Али, то је већ сасвим друга прича

Ни ова о Бејбу није још завршена, иако он, препариран, мирно лежи у Природњачком музеју у Фернбаксу. Научници из Института за арктичку биологију управо покушавају да издвоје ДНК – генетски запис – из узорака његовог тела како би се начинило непосредно генетско поређење с да-шњим бизонима. Од њих се Блу разликује већ на први поглед по томе што нема ону густу и чупаву „косу" по глави и врату, али – ко зна? Можда ће нешто још изразитије од тога изаћи на видело ако ге-нетичарима ће покушај.

М К.

ПРВА БРАЧНА НОЋ И УТРОЈЕ

Америчка филмска звезда Грејс Кели оставила је заувек 1956. године и домовину, и породицу, и блиставу каријеру да би се удала за принца Ренијеа Грималдија, владара Монака. Са собом је донела само своју црну пудлу Оливера

ФЛАШ ПРОТИВ БРАУНИНГА

Енглеска песникиња Елизабета Барет (1806–1861) била је већ полуинвалид када је на поклон добила кокершпаниела Флаша. Он јој је разбио самоћу и олакшао болест. „Флаш је моје стално друштво, мој пријатељ, моја забава", написала је Елизабета. Захваљујући њеној песми „Флашу, мом псу" овај кокершпаниел вечито ће живети у срцима љубитеља поезије и у историји књижевности.

Флаш је узимао храну само из Елизабетине руке. Када му она, понекад, не би дозволила да спава на уобичајеном месту у њеном кревету, он уопште не би ни спавао већ је ноћ проводио тужно завијајући.

А онда се, на Флашов ужас, у животу Елизабете Барет појавио мушкарац – чувени, племенити и лепи песник Роберт Браунинг. На удварача је Флаш био љуто љубоморан, мрко га је гледао и више пута напао и ујео.

Роберт Браунинг, који је постао Елизабетин вољени муж, убрзо је научио да Флаш лакше трпи његово присуство ако му донесе нешто укусно за јело. Трпео га јесте, али волео није никада, с посластицом или без ње..

ЈУТАРЊИ ПОЉУБАЦ

Винстон Черчил (1874–1965), намргођени британски државник и председник владе, увек је око себе имао менажерију разних животиња према којима је осећао искрену нежност и љубав. Његова пудла Руфс Два изборила је некако себи место за спавање у дну Черчиловог кревета.

Јутро је редовно почињало тако што би Руфс Два први отварао очи и одмах радосно будио и господара нежно му лижући цело лице. Черчил је доручковао у кревету и доручак делио с папагајем Тобијем.

Тобијев кавез био би стављан на Черчилов кревет отворених вратанаца и папагај је скакутао по послужавнику, тањирима и зделама кључајући оно што му се допадало. Моћни светски лидер од кога су многи дрхтали јео је пажљиво да неким покретом руке не би уплашио птицу.

Руфс Два је доручковао у истој просторији, али јачу храну од Черчилове и Тобијеве која се углавном састојала од житарица, млека и свежег воћа што је Руфс Два дубоко презирао.

СПАСЛИ ЈОЈ ЖИВОТ

Америчка филмска глумица Дорис Деј, позната по акцијама за заштиту и збрињавање четвороножних бескућника, и сама у вили на Беверли Хилсу има читаву свиту паса, и расних и луталица које су код ње нашле кров над главом. Само један од њих, мала сива пудлица по имену Ел Тигре де Сасафрас, уживала је привилегију да спава у глумичином кревету.

Када је у јадном стању нађен на улици и дат Дорис Деј, Ел Тигре се завукао испод њеног кревета и одатле данима није помаљао њушку. Ослободио се страха и траума прошлости захваљујући непрекидној пажњи и љубави и када је, најзад, изишао из скровишта под креветом, скочио је на кревет и ту остао.

Једне ноћи глумица се пробудила јер су пси у њеној спаваћој соби били веома узнемирени. Сматрајући да се нису довољно истрчали, устала је, огрнула се и пошла да их мало прошета вртом. Сишла је у предворје, отворила врата и покушала да изађе, али су је пси спречили лајући и одбијајући да се помере.

Дорис Деј је збуњено застала и у том тренутку чула громовити тресак. Огромна топола у врту се сломила и срушила код самих врата. Да је искорачила, вероватно би страдала.

Глумица је убеђена да су јој њени пси, који су својим финим слухом крцкање морали чути много раније, спасли живот и то из љубави као одговор на љубав коју им је увек пружала.

Невеста, будућа принцеза од Монака, Грејс Кели (1928 – 1982) искрцала се из брода којим је допловила из Њујорка на своју свадбу у Монако са својом нераздвојном црном пудлом у наручју. Принц младожења разнежено ју је загрлио не слутећи ништа на крилима љубави и среће.

Било је то венчање деценије и на стотине фото-репортера шкљоцало је до бесвести док је Грејс, лепа као упис у чипканој венчаници, са оцем подруку ишла према олтару, док је, сада с мужем подруку, излазила из цркве, док се возила према дворцу Грималдијевих...

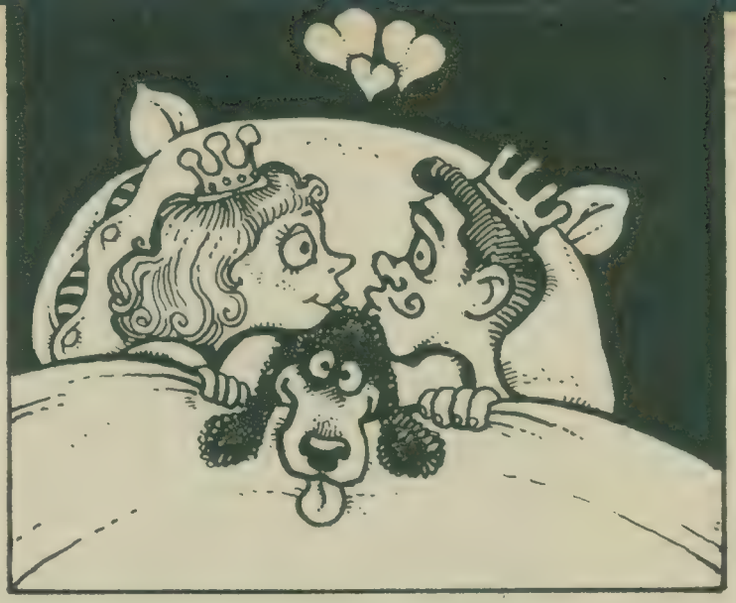

А, када је пала ноћ и званице високог рода и ранга се разишле, новопечени брачни пар повукао се у спаваћу собу. Е, ту је принца чекало изненађење.

Оливер, који је увек спавао код ногу своје господарице, није сматрао да треба да мења навику само зато што господарица има још неког у свом кревету.

И тако је принчевски пар провео прву брачну ноћ, као и све наредне, у друштву верног Оливера. То им није сметало да изроде троје деце. Када је Оливер угинуо, породичну традицију наставила је његова кћерка Ђема.

СИРОТА ГОСПОЂА КАСТЕР

Многобројни и веома размажени пси америчког генерала Џорџа Армстронга Кастера (1839–1878) групно и бучно су га пратили било куда да је ишао. Он их је све волео подједнако, али мало више подједнако белог булдога Турка и хрта Бајрона.

Било је ту и разних других врста: фокстеријера, поентера, птичара, боксера, вучјака... Генерал је с њима делио своју храну, свој шатор на бојном пољу и свој кревет код куће – на велику жалост госпође Кастер, генералове жене која је сматрала да је тамо њено место.

ПРОПЕЛЕР НИЈЕ ПРЕЖИВЕО

Када је Манфред фон Рихтхофен (1892–1918), најпознатији ваздухопловни ас Првог светског рата познат као Црвени Барон, решио да себи набави пса, почео је да трага за „малом куцом која би му стала у крило". Најзад је купио штене непознатог порекла и врсте које је расло, и расло, и расло све док се, како је рекао Рихтхофен, „моје нежно псетанце за крило није претворило у џиновску звер".

Онда се видело да је Мориц, како се куца звала, чистокрвна огромна данска дога. Упркос овом нежељеном обрту величина, Црвени Барон и Мориц су се спријатељили и заволели, па су и спавали и летели заједно – Мориц у осматрачкој кабини.

Једном, када је Мориц на војном аеродрому јурцао за авионом који је рулао пистом, пропелер га је лупио право у главу. Морицу није било ништа, пропелер се сломио.

МОЋНИЈА ОД ЦАРИЦЕ

Кад год је био код куће у дворцу, руског цара Петра Великог (1672–1725) у стопу је пратила Лизета, мали италијански хрт. Цар је имао обичај да поподне одрема, па је тада и Лизета дремала. Наравно, крај његових царских ногу у царском кревету.

Једном је жена Петра Великог царица Катарина, незадовољна што је неки високи дворанин лажно оптужен за примање мита, желела цара да убеди у његову невиност. Али, Петар Велики је био напрасит човек и бесан на тог дворанина, па је забранио да се ико, укључујући и царицу, за њега залаже.

Катарина се, ипак, сетила како да спроведе своје. Написала је кратку тужну молбу за милост, потписала Лизету и ставила је на Лизетину огрлицу.

Када је Петар Велики нашао молбу, разнежио се, насмешио и рекао да ће, пошто Лизета тако жели, оптужба бити преиспитана. Дворанин је заиста био недужан и враћен је на двор.

ЛАСКАВО САЗНАЊЕ

Британски краљ Едвард VIII, познат као војвода од Виндзора пошто се одрекао престола, и његова жена госпођа Волис Симпсон, због које је то и урадио, деценијама су привлачили фото-репортере, далеко више него остали чланови светског високог друштва. И готово да не постоји фотографија на којој се виде без пуних руку малих псића мопсова. Можда и зато што нису имали деце. Када је војвода умро 1972. године, два псетанцета, Ђин Сенг и Блек Дајамонд, одједном су осетили самоћу и тугу и утрпали су се у војвоткињин кревет. Она је то духовито прокоментарисала: „Ласкаво је сазнање да постоје бића која још желе да са мном поделе постељу".

Њој је тада било седамдесет шест година.

Припремила: **Б. Дожић**

Илустровао: Добросав Боб Живковић

ХИТ ХИТ ХИТ

ПРЕД ВАМА ЈЕ НЕРОН

НОЋ И ДАН

Новосадска група „Нерон" има необичну историју. Негде почетком седамдесетих година Милан Игњатовић, иначе омладински џудо шампион, почиње све више да се занима за музику и са друговима оснива групу.

Памте да су наступали као **„Фабер", „Коров и жбуње", „Бели крокодили"**, да би се на крају скрасили под именом **„Нерон"**. Први албум, „Нерон", објавили су 1983. године. Групу је чинила заиста необична скупина. Милан је у међувремену постао кардиохирург, саксофониста Јовица Достинић је лекар, гитариста је такође хирург, басиста електричар, а бубњар је радио на телевизији. После доласка из ЈНА, крајем 1986, Милан је изгурао и други албум „Важно је да има крви", а онда је наступила још једна дуга пауза која је прекинута крајем прошле године издавањем треће плоче „Дан и ноћ". „Нерон" у овом тренутку чине само двојица – Милан и Јовица – у послу око плоче помогли су им Рамбо Амадеус (свирао гитару), Александар Дујин (клавијатуре), док је глумица Ана Костовска певала друге вокале у песми „Опагице".

– Ову плочу снимали смо две године – каже Милан. – Пошто сам се, као кардиолог, запослио у болници у Сремској Каменици, а тамо имамо жесток темпо рада, тешко је било потпуно се посветити плочи. Тих седам дана, када смо снимали у Суботици, ја готово нисам ни спавао. Јовица је у међувремену отишао да живи у Минхен, тако да ћу ову плочу морати сам да изгурам. Углавном, он и ја сарађиваћемо и даље.

Поред своје професије, музике и џудоа Милан је заљубљен и у мотоцикле.

– Све то захтева доста енергије. Мени је још из времена кад сам се активно бавио спортом остала навика да доста једем и зато морам да се истрошим. А ја волим промене, намеравам да једног дана објавим збирку песама, тако да ми је писање и компоновање нека противтежа напорима које имам на послу. Јер, ми се свакодневно срећемо са пролазношћу, ту је болест, смрт, и зато постоји тежња да се остави нешто опипљиво, да се нешто дуже баци на папир. Потребно је имати такав вентил, зато се у историји пуно лекара бавило уметношћу. Делимично због тог односа сурове стварности и стваралаштва, плоча се и зове „Ноћ и дан".

П. Ј.

ГОЛЕ ПЕВАЧИЦЕ

Састав „Го-Гос" поново је почео са радом. Девојке су се укључиле у кампању против убијања животиња и производње бунди. На слици су се умотале у плакат на коме пише: „Радије ћемо ићи голе, него у бунди". Кренуле су на турнеју по Америци, а цинични критичари су прокоментарисали да је мотив овог поновног уједињења, ипак, новац. Наиме, њихова бивша чланица Белинда Карлајл направила је веома успешну соло каријеру те су, очигледно, и оне одлучиле да се мало окористе од њене популарности.

МУЗИЧКА ПОШТА

Ћао!

Које песме на албуму „Step By Step" од „New Kids On The Block" пева Џозеф Мекинтајер?

Каћа

Он сам пева у песми „Where Do I Go From Here?", са Џорданом Најтом „Funny Feeling", а са Најтом и Дони Велбергом у песми „Call It What You Want". Распоред певања у осталим песмама на плочи је следећи: Џордан Најт пева „Step By Step", „Baby I Believe In You", „Happy Birthday", а песму „Let's Try It Again" са Дени Вудом. Дони Валберг пева „Time Is On Our Side", „Stay With Me Baby", док у песмама „Games" и „Never Gonna Fall In Love Again" он репује а остали певају. У песми „Tonight" певају сви заједно.

Драги Забавниче,

Колико је „Црвена јабука" снимила албума и где могу да их нађем?

Ивана из Београда

Дискографија: „Црвена јабука" (1986), „За све ове године" (1987), „Сањати" (1988), „Тамо где љубав почиње" (1989), „Узми ме (кад хоћеш ти)" (1990), последњи је дупли концертни. Све њихове плоче објавио је „Југотон", тако да оно што не можеш наћи у продавницама треба тражити од њих.

Ћао, Забавниче!

Објавили сте писмо једног вашег читаоца (није било потписа) који се распитивао где може наћи албуме групе „Helloween". Пошто сам велика обожавателька те групе, имам све њихове албуме и нудим да му снимим те плоче. Мој телефон: 082/54-906.

Верна читатељка

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

МОЛЕЋИ ЗА ВРЕМЕ

То су дани раширених руку
И неће бити последњи
Погледај сада око себе
То су дани
Просјака и избирљивих
Ово је година гладних људи
Чије место припада
прошлости
Руку под руку са незнањем
И званичним изговорима
Богати себе проглашавају
сиромасима
А већина нас није сигурна
Имамо ли previше?
Али покушаћемо
Јер Бог је престао да брине
о резултату
Чини ми се, негде успут
Мора да нас је пустио
Напоље да се играмо
Окренуо леђа
И сва божја деца
Су испузала на задња врата
И тако је тешко волети
Мржње је previше
Држимо се наде
Када наде нема да би о њој
говорили
Рањено небо изнад каже
Прекасно је
Можда бисмо сви требали
да молимо за време
Ово су дани празних руку
Ох, држи се за оно што
можеш
Доброчинство је мантил
Који два пута годишње
облачиш

Текст и музика:
Џорџ Мајкл

PRAYING FOR TIME

These are the days of the open hands
They will not be the last
Look around now
These are the days
Of the beggars and the choosers
This is the year of the hungry man
Whose place is in the past
And legitimate excuses
The rich declare themselves poor
And most of us are not sure
If we have too much
But we'll take our chances
Because God's stopped keeping score
I guess somewhere along the way
He must have let us
All out to play
Turned his back
And all Gods children
Crept out the back door
And it's hard to love
There's so much hate
Hanging on to hope
When there is no hope to speak of
And the wounded skies above say
It's much too late
Well maybe we should all be prayng for time
These are the days of the empty handy
On you hold on to what you can
And charity is a coat
You wear twice a year

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Већина певачица данас користи правилно свој глас. Немам ништа против Мадоне, али она више мисли на свој имиџ него на певање. Додуше допала ми се њена песма „Live To Tell" јер пева право из срца. Остатак плоче уопште не може да се слуша".

Чвка Кан

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

На својој европској турнеји (била је и код нас) **Тина Тарнер** је одржала 121 концерт и продала 3,1 милиона улазница

„Брос" су изгубили судски спор против свог бившег менаџера Тома Воткинса и дужни су да му плате 12.000 фунти. Они су одмах потписали нови уговор са Џоном Реидом, менаџером Елтона Џона, који је демантовао гласине да је за тај трансфер добио огромну суму. Ипак, процурила је вест да су браћа Лук и Мет у дугу читавих 150.000 фунти

После 21 недеље боравка на првом месту америчке листе албума MC Hammer је смењен. На трон се поново попела једна реп плоча. „To The Extreme" групе „Vanilla Ice". „MC Hammer" је, иначе, продао шест милиона плоча.

Ексл Роуз из састава „Guns N'Roses" провео је ноћ у затвору. Оптужба: напад смртоносним оружјем. Оружје је била флаша. Како је суд закључио, Ексл се посвађао са својом комшиницом јер су обоје прегласно пуштали музику у својим становима. Ексл то пориче и тврди да је комшиница упала код њега јер је хтела да се упозна са његовим пријатељима па ју је због тога избацио из стана. Она се затим вратила наоружана флашом и напала га. Истина је, као и обично, негде на средини.

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

ВАСПИТАЧ

Милан Драшковић

На радном столу огласио се видеофон. Управник Волтон подигао је слушалицу и на екрану угледао службеника обезбеђења.

– Управниче, онај дечак, бивши питомац Завода... поново је дошао – обавестио га је службеник.

– Мали Цими? – Волтон се намршти. – Опет помиње Роберта, зар не?

– Тако је.

– Заиста је упоран – уздахну управник.

– Шта да радим? Да обавестим његовог ментора, као прошли пут?

– Не – одлучи Волтон. – Овог пута морам с њим да рашчистим ту ствар. Доведи га.

Ускоро се у управниковој канцеларији, у пратњи службеника обезбеђења, појавио десетогодишњи дечак. Кад су остали сами, управник Волтон се загледа у бившег питомца Завода. У плавим очима видео је тугу.

– Седи, Цими – љубазно му понуди Волтон. – Ти, као што видим, баш волиш наш Завод? У реду, навикао си на њега, али други дечаци, који су такође живели и учили у њему, не долазе поново. Ти знаш да је сада твој нови дом у Гимназијуму...

– Знам – прозбори дечак.

– Ти нисси више онај малишан који је пре пет година дошао овде – настави управник бираним речима које су имале за циљ да пробуде дечакову самосвест. – Ти си сада велики момак. Чујем да си и у Гимназијуму вредан и добар као што си и код нас био.

Дечак је ћутао.

– Ја добро знам зашто ти већ трећи пут долазиш овамо – стрпљиво настави управник. – Разлог је твој бивши васпитач...

Дечакове очи засјаше.

– Како је Роберт, господине? – рече брзо. – Да ли је још овде?

– Да, још је овде – уздахну управник.

– Могу ли да га видим? – Цими живну и устаде са столице. – Молим вас!

Волтон осети да га издаје стрпљење.

– Седи, Цими! – рече строго. – До врага, ти добро знаш ко је Роберт!

Дечак погну главу.

– Роберт није човек – настави Волтон. – Он је хуманоидни робот, посебно програмиран за посао васпитача.

– Све то знам – потврди дечак дрхтавим гласом. – Али, он је за мене као и сваки други човек. Тако је љубазан и паметан...

– Да, да, он је такав јер такав мора да буде. Програмиран је да зна све из предмета које си код нас учио, да увек буде љубазан и предусретљив. Међутим, Роберт није био васпитач само теби него и десетинама твојих другова. Замисли шта би било да сви они зажеле да га поново виде... Ја ти се заиста чудим, Цими. Реци ми, волиш ли ти своје нове другове у Гимназијуму? Волиш ли свог ментора који је, за разлику од Роберта, човек?

– Волим – гласио је искрен одговор. – Али, волим и Роберта.

Управник се замисли. Знао је да трауме из детињства могу оставити неизбрисив траг у животу. А Цими је био неуобичајено осећајан. Случајеви као његов били су у 26. веку веома ретки. Ово није доба сентименталности, већ доба крајње практичности. Детињство у родитељском дому припада давној прошлости. Деца се одмах по рођењу шаљу у посебне установе за негу, а од пете године доводе у Завод. Све обично тече без видних невоља. Па и Цими ће се привикнути и заборавити свог вољеног васпитача...

Управник се прену из размишљања.

– Цими... Зар ти мислиш да те се Роберт још сећа? Он сада има нову групу дечака о којима мора да води рачуна.

Дечак се тргну. У очима му се појави пркосни сјај.

– Да ли ме се сећа? Наравно да се сећа!

Волтон подиже слушалицу видеофона.

– Роберте, дођи у моју канцеларију! – рече у микрофон.

Минут чекања прошао је у ћутању. Затим се зачуо шум корака пред вратима, а тренутак касније у просторију уђе особа младоликог изгледа и правилних црта лица.

– Изволите, управниче! – чуо се пријатан глас.

– Погледај добро овог дечака, Роберте – рече Волтон. – Да ли га познајеш?

Очи хуманоидног робота сусреле су се са усхићеним погледом бившег ученика. Алй, Цимијева радост трајала је кратко.

– Не, управниче, не познајем га – гласио је одговор.

– Роберте?! – изусти Цими пребледевши. – Па то сам ја ... Цими!

Робот није реаговао. Из његове меморије био је уклоњен блок који се односио на бившу генерацију питомаца. Начело практичности подразумевало је да му тај блок меморије више није потребан.

Потресени и уплакани дечак, међутим, мислио је другачије.

Илустровала: Бранка Брадић

НОВО!

кроз игру и забаву научите највеће

МАЂИОНИЧАРСКЕ ТАЈНЕ

свих времена! Како да и ви постанете мађионичар?

ПОПУСТ 50% уз комплет књига

ПОКЛОН: мађионичарске новчанице, телепатске картице за читање мисли, путоказ и каталог.

1. МАГИЧНЕ РУКЕ
садржи најбоље вештине света које се лако изводе, иако су за неупућене на граници могућег.

2. МОДЕРНЕ МАЂИОНИЧАРСКЕ ВЕШТИНЕ
са картама, новчићима, чашама, цилиндрима, новчаницама, коцкицама, канапима и другим реквизитима које сигурно имате код куће.

3. КОМИЧНА МАГИЈА
смешни кувар, најјачи човек на свету, Аладинова лампа, луда кравата и други трикови који ће насмејати ваше пријатеље

4. БОГАТАШКИ ТРИКОВИ СА НОВЧИЋИМА
вадите новчиће из ваздуха, из носа и уста гледаоца, нестају, мењају боју и вредност и друге лепе и једноставне вештине.

5. ОДУШЕВИТЕ СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉЕ
преко 60 изабраних тајни са којима ћете забављати своје пријатеље. За сваког понешто.

Појединачна цена је 90 дин. а цена комплета од пет књига са поклоном и пољустом је 225 дин. (динарска противвредност 25 DEM) Наручите писмом или телефоном. Шаљемо одмах. Плаћате по преузимању пошиљке поштару плус поштарину.
АДРЕСА: INTERNATIONAL, п.ф. 38, 11050 Београд 22. ТЕЛЕФОН: 011/493-045 од 8 до 12 ч.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

Приликом решавања ове укрштенице сами уписујете црна поља. Колики је њихов број у појединим редуу, говори вам број у загради.

ВОДОРАВНО 1. Далматинско мушко име, Ико – Важан зачин (1), **2.** Мајсторска занимања (1), **3.** Козачки заповедници (0), **4.** Главни град државе Мали (1), **5.** Ужичанин – Име глумице Гарднер (1), **6.** Лирски песник (0), **7.** Славни белгијски стреличар, Хуберт – Ауто-ознака за Цетиње (1), **8.** Циркуски кловн – Ауто-ознака за Италију (1), **9.** Име глумице Рас – Затвор, апсана (1), **10.** Извештај, писмено излагање (0), **11.** Нушићева комедија – Леворуки људи (1), **12.** Ауто-ознака за Ријеку – Измирени (2), **13.** Стонотениски клуб (скр.) – Име глумице Велч – Италијански књижевник, Дарио (2), **14.** Војнички хлеб, комис – Царинар (1), **15.** Војска, армада – На онај начин (1).

УСПРАВНО: 1. Род, сорта (0), **2.** Мера за течност (0), **3.** Прво слово – Име глумице Новак (1), **4.** Ауто-ознака за Славонску Пожегу – Симбол никла (1), **5.** Обор за стоку – Симбол јода (1), **6. Име и презиме француске глумице са слике** – Мачкица (1), **8.** Име и презиме некад познате италијанске глумице (0), **9.** Загребачка робна кућа – Мушко име, Исаија – Име атлетичарке Ешфорд (2), **10.** Наш бивши фудбалски репрезентативац, Силвестер – Наша бивша одбојкашка репрезентативка, Олга – Симбол натријума (3), **11.** Братов син, братанац – Тихи океан (1), **12.** Обим (скр.) – Саставна веза – Циркуски вештаци – Орган чула вида (3).

●	6	7	8	9	10	11	12
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							

●	1	2	3	4	10/5
11					
12					
13					
14					
15					

ТРИ БОКАЛА

Помоћу три парчета на столу може се потпуно затворити рупа само на једном бокалу. На којем?

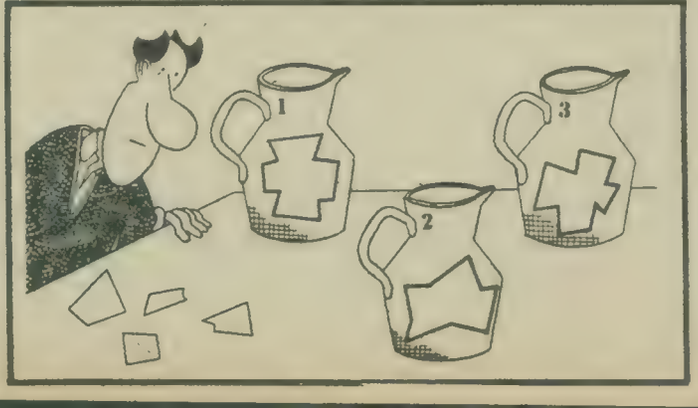

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

КАД СЕ ПОМЕШАЈУ КАМИЛЕ И ЉУДИ

ПУСТИЊСКЕ ЛАЂЕ НА СВЕТОМ ЈЕЗЕРУ

Пушкар блиста као драгуљ у пустињи. Народ на обали језера ишчекује тренутак за молитву.

Сваког новембра у градићу Пушкар, у Рајастану, окупљају се верници – славе протеклу годину и моле се за наступајућу. Сви ће се обавезно окупати у осве-ћеној води и трговати јер то је и време највећег сајма стоке у Индији

Док је, према легенди, Брама, хиндуски бог, творац света и свих бића, ишао по Земљи тражећи погодно место за приношење жртве, на руку му је пао лотосов цвет и склизнуо на тло крај његових ногу. На том месту створило се језеро названо Пушкар. Око језера је онда никло насеље у које су почели да долазе верници из свих крајева Индије

Белина и опојан мирис

Пушкар се налази на северозападу Индије, у Рајастану, на граници с Пакистаном, односно на ивици пустиње Тар На истоку су Снежк планине и градови Ајмер Џајпур, а на западу жбуње и еукалиптус, једино растиње међу пешчаним динама. Пустош је стотинама километара унаоколо.

Пушкар, са својим белим храмовима и стазама које воде ка језеру, блиста као драгуљ у пустињи. За разлику од већине градова Индије чијим улицама јуре аутобуси, камиони, таксији, овде је забрањено користити моторна возила. Улицама се зато слободно крећу свете краве и црноглави мајмуни, а у ваздуху се, уместо издувних гасова, осећа опојни мирис цвећа, тамјана и свећа које непрестано горе на стотинама импровизованих олтара и у многобројним светилиштима.

У току целе године хиндуски ходочасници долазе преко планина или пустиње да би се помолили и окупали у језеру Пушкар, најсветијем језеру Индије. Пепео Махатме Гандија и Џавахарлала Нехруа, твораца савремене Индије, расут је по води овог језера која се помиње и у „Веди", најстаријим светим списима на овом тлу.

Пушкар је најпосећенији на празник Картик Пурнима – у новембру за време пуног Месеца. Хиндуси се тада купају у језеру и „уз помоћ" Браме, „коме се то допада", ослобађају свих учињених грехова. У току празника број становника Пушкара од три хиљаде, колико их стварно има, нарасте до три стотине хиљада Јер, то је и време када се окупљају сва племена из Рајастана ради обнављања племенских веза и уговарања венчања. Сваки Рајастанац дође са читавом породицом и свим што поседује. Прославиће протеклу годину и молити се за наступајућу. Сви ће се обавезно окупати у језеру, а онда трговати стоком, јер то је и време највећег сајма стоке у Индији. А он почиње пет дана пре Картик Пурнима.

Звекет у зору

У пустињи на прилазу града све врви од коња, крава, волова, који су ту стигли камионима или железницом, и камила које су са својим господарима дошле пешке преко пустиње, како се то одувек чинило.

Камиле спавају на својим великим жућкастим стомацима, али усправне главе. Њихови власници су ту у близини, збијени у мање групе да би им ноћу било топлије. Умотани су у ћебад од камиље длаке, а заклон траже у улегнућима у песку како би се што боље заштитили од ноћног ветра

У зору се прво оглашава мужјак једног крда камила. Убрзо му се придружују и ос-

Жене из Рајастана уживају у карневалској атмосфери

Трговина може да почне

тали. Поред њакања, пустињом одјекује и звецкање метала којим су камиле украшене... Дижу се и људи – одлазе на чесме да се умију и напију воде. Затим пуше или заузимају ред испред чајџиница под шаторима... Само мали број жена (њима, иначе, овде није дозвољен приступ јер се сточарством искључиво баве мушкарци) креће се између животиња и скупља балегу која се нагомилала у току ноћи да би њоме запалиле ватру.

У самом Пушкару све је већ спремно за главну свечаност. У сваком буџаку постављене су покретне радњице. Одржаће се ту и парада слонова који ће, пролазећи уским улицама, испревртати све што им се нађе на путу. Колона просјака чека на бесплатну храну (Хиндуси су у те дане посебно великодушни), а ту су и све бројнији садуси – они који су се, ради просвећења душе, одрекли овоземаљског блага.

Жигосање пре молитве

За становништво Раџастана камила је главно превозно средство. Њено млеко се пије, а кожа и длака користе у кућној радиности. То је овде драгоцена животиња и према њој се опходе са много поштовања. Зато је и куповина камиле озбиљан посао. Купци се крећу у групама, отварају животињама уста да би видели да ли су им здрави зуби и десни, натерују их да јуре у круг да би боље осмотрили њихов трбух, зглобове и копита... Ту су и владини службеници са записником у руци. Воде евиденцију о свакој продаји.

Бука је несносна. Повремено је надјача болно јечање неке младе камиле коју су управо жигосали или јој зарили дрвене клинце у хрскавицу изнад носа. Кад рана зарасте, туда ће провући уже да би је зауздали.

Тек кад посао око трговине буде завршен, појавиће се жене и деца трговаца камилама. Читаве ноћи свираће се и певати њихове традиционалне песме.

Воле је и украшавају, а она им се слепо покорава. Ако се с њом лоше поступа, уме да буде и веома опасна.

САМА ЧУВА ВОДУ

Неосновано је веровање да камила може да њуши воду са велике даљине или да у телу има посебан резервоар за воду. Ове животиње имају четири желуца и њихов капацитет је око шест литара, мада ретко задрже толику воду. Своје длаке камила штити знојењем и одржавањем температуре тела на 37°C. Али, кад изгуби воду, температура њеног тела пење се на 41,5°C и на тај начин смањује знојење, односно штеди се течност.

С друге стране, нос камиле је прави правцати клима-уређај. Механизам за промену температуре ваздуха спречава да до мозга стиже прегрејан ваздух, што би се иначе догодило другим животињама. Ноћу овај механизам расхлађује ваздух који излази из плућа и из њега црпе влажност, што је други важан елеменат за очување воде у телу камиле.

Дан уочи празника све улице Пушкара су закрчене. Личе на шарену реку – ходочасници се крећу ка обали језера и у њега спуштају чамац од лишћа испуњен латицама ружа. Обучени у одећу од белог платна брамански првосвештеници моле се са хиљадама верника после чега сви крећу ка храмовима, којих у Пушкару има 400, да принесу дарове.

Ујутро, на дан Картик Пурнима, све улице Пушкара постају једносмерне. Ко неће не мора ни да хода – њега буквално носи река људи. Ходочасници су на врхунцу узбуђења. Из очију једних чита се жудња и ишчекивање да што пре обаве свето купање даршам, а из очију других зрачи радост јер су то већ обавили.

С. И.

Све се проверава

ЈА ♥ ПТТ

Уређује: Вито Недељковић

Несрећни сликар

Драги Забавниче,

већ те дуго читам и замолио бих да ми одговориш на једно питање. Зашто је Ван Гог одсекао уво?

Драган

Крајем децембра 1888. године становници малог града Арла, на југу Француске, обавештени су у локалном листу „Форум Републикен": „Прошле недеље сликар, пореклом из Холандије, по имену Винсент ван Гог појавио се у јавној кући број 1 у улици Ди Бу у Арлу и тражио извесну Рахелу. Онда јој је пружио

своје уво рекавши: Узми ово као сувенир од мене!"

Претходног дана Рахела му је рекла: „Ако немаш новца, можеш да ми поклониш једно своје велико уво".

Ван Гог је одсекао сопствено уво пред запањеним пријатељем Полом Гогеном, такође великим сликарем, увио га у хартију и однео га Рахели, а затим уз помоћ огледала насликао чувени аутопортрет.

Прошле године била је стогодишњица смрти Ван Гога. Рођен је 1853.

Каква је ово планета

Разочарана сам како одрасли овим ратом у Кувајту уништавају срећно детињство нама, деци. Зар не могу да престану свађе и убијања? Шаљем вам своју песму као молбу старијима да се уразуме.

СЛАЂА БОСИЉЧИЋ
О. Ш. „Петар Петровић Његош"
Илица

Каква је ово планета људи су
жељни рата
Зар не би било љепше умјесто
експлозија и граната да се музика чује.
Зар не би било љепше умјесто да се куће
пале да се стварају другарске сале.
Зар не би било љепше умјесто што се
мржња ствара да љубав хара.
Каква је ово планета кад дјеца немају
право гласа зар морам рећи
нема нам спаса.

Плишана играчка

Имала сам мачка ангорске расе, али је угинуо од старости пре годину дана. Био је паметан, умиљат и леп. Пре неки дан нашла сам у новинама слику ове маце која личи на мог ангорца. Испод пише да је то мачка расе „exotic shortair". Занима ме да ли је има код нас и колико кошта?

АНЕТА
Опузен

„Exotic shortair" је нова раса мачке настала укрштањем персијске и бурманске. Има меку, не предугачку, длаку сребрне боје, велике зелене очи, снажног је тела и изузетно благе нарави. Права плишана жива играчка! Узгаја се у више европских земаља. Код нас не може да се купи, а цена јој се у суседној Италији креће око четири милиона лира.

Била је од злата

Када је пронађена прва чачкалица и где? Да ли се она може сматрати проналаском? Мој друг мисли да ја постављам смешна питања, па уколико ми не одговориш признаћу да је он у праву.

АЛЕН ОРУЧЕВИЋ
Мостар

Чачкалица, мораш да признаш, не може да се сматра неким проналаском јер човек је одувек, на овај или онај начин, чистио зубе: ноктом, гранчицама...

Најстарија чачкалица за коју се зна направљена је од злата а нађена је у јужној Месопотамији, у краљевским гробницама прве сумерске династије (2500–2400 година пре н.е) код древног града Ура.

Илустрово: Љубомир Милојевић–Љубац

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Кристина Лапу, Тврђава 6, 21131 Петроварадин – 10 година, сакупља постере и украсне оловке.

Мерсиха Муминовић, Ужичка 6, 75000 Тузла – 15 година, воли музику и филм, сакупља постере.

Јасна Ђукић, Васе Савића 50/3, 34300 Аранђеловац – 17 година, воли све што воле млади.

Бојана Будовић, Титоградска 2, 52000 Пула – 12 година, сакупља постере.

Татјана Дурбаба, Кнински партизански одред 6, 59300 Книн – 13 година, воли рок музику, сакупља гумице, постере, украсна писма и разгледнице.

Милена Алексић, Милана Миљковића 29, 19000 Зајечар – 12 година, воли филм, музику, спорт и дружење.

Драгана Љубојевић, И. Г. Ковачића 20, 41320 Кутина – 14 година, воли музику и плес, сакупља шнале за косу.

Дражана Арсић, Радничка, 74250 Маглај – 14 година, воли све што воле млади.

Јован Тешић, Љесковац, 76316 Јања – 13 година, воли спорт, посебно тенис.

Борко Тешић, Љесковац, 76316 Јања – 13 година, воли фудбал и музику.

Светлана Бајић, село Маште, Полица, 84300 Ивангград – 14 година, воли филм, музику, путовања и дружење.

Марија Томић, Горњи Степош, 37000 Крушевац – 10 година, воли музику, навија за Црвену звезду.

ИГРАЧКЕ

Тел. 178-141; 132-015

ОЗ
ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗА СПОЉНУ
И УНУТРАШЊУ
ТРГОВИНУ
ВЕЛИКОПРОДАЈА
БЕОГРАД
Зорана Радмиловића 4
Тел. 609-444/145 и 153
ФАХ: 011/691-230

РЕЋИ ЋУ ТИ ТАЈНЕ ДЕО:
ПРОНАШ'О САМ ШТО САМ ХТЕО!
РЕЋИ ЋУ ТИ ТАЈНУ СКРОЗ:
АЛ' У РОБНОЈ КУЋИ „ОЗ"

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

БЕЛА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: Икан, со, занати, атамани, Бамако, ера, Ава, лиричар, Инис, ЦТ, пајац, и, Ева, апс, реферат, Власт, леваци, ри, помирени, стк, Ракел, фо, таин, царник, армија, онако.

ТРИ БОКАЛА: број 2.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана реч, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2044

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „ПОЛИТИКА"
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Славољуб Кецић (помоћник гл. уредника), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Иванка Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Миниħ, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Неделька Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Месечна 110,40 динара, тромесечна 331,20 динара, полугодишња 662,40 динара, годишња 1.324,80 динара

ПРЕТПЛАТА
ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Месечна 220,80 динара, тромесечна 662,40 динара, полугодишња 1.324,80 динара, годишња 2.649,60 динара
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-803-24875,уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО
У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ГОДИШЊА:

САД	USD	198.–
СР НЕМАЧКА	DEM	294.–
ШВЕДСКА	SEK	1.099.–
ФРАНЦУСКА	FRF	1.000.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	248.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика" код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Деоничарско друштво, Главна филијала, „ИНВЕСТБАНКА" – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054,уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ЗИДНИ ТЕЛЕФОНСКИ ИМЕНИК

сл. 1

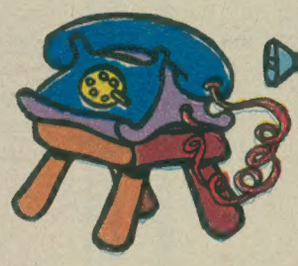

ПРВИ МОДЕЛ МОЖЕТЕ ДА НАПРАВИТЕ НА СЛЕДЕЋИ НАЧИН:

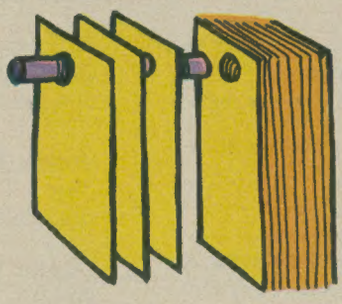

сл. 2

ВЛС 91

АКО КРОЗ СЛАМКУ ПРОВУЧЕТЕ ШРАФ, А СА ДРУГЕ СТРАНЕ НАШРАФИТЕ МАТИЦУ (ЦРТ. 3), ДОБИЋЕТЕ ПОКРЕТНИ ТЕЛЕФОНСКИ ИМЕНИК

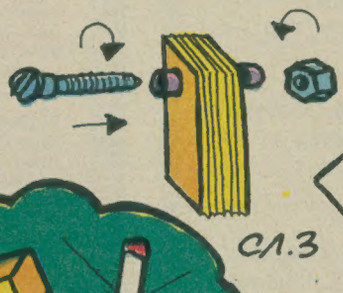

сл. 3

ИЗРЕЖИТЕ 30 КАРТОНЧИЋА КАО НА ЦРТ. 1, ЗУМБОМ ПРОБУШИТЕ РУПУ НА ОЗНАЧЕНОМ МЕСТУ, ОДСЕЦИТЕ ПАРЧЕ ШИРОКЕ ПЛАСТИЧНЕ СЛАМКЕ И ПРОВУЋИТЕ ЈЕ КРОЗ РУПЕ НА КАРТОНЧИЋИМА. КРОЗ СЛАМКУ УКУЦАЈТЕ ЕКСЕР (ЦРТ. 2).

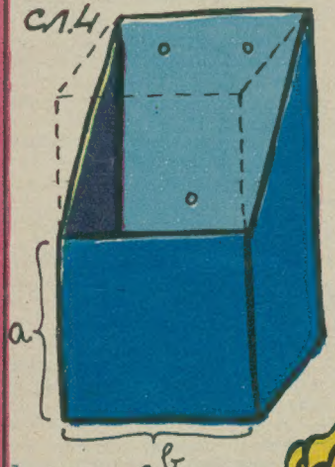

сл. 4

ЗА ДРУГИ МОДЕЛ ВАМ ЈЕ ПОТРЕБНА КУТИЈА (МОЖЕ И ОД ЦИГАРЕТА) КОЈУ ЋЕТЕ ЗАСЕЋИ УКОСО И ЗАКУЦАТИ НА ЗИД (ЦРТ. 4).

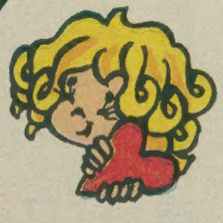

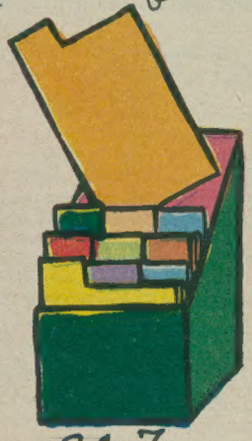

сл. 7

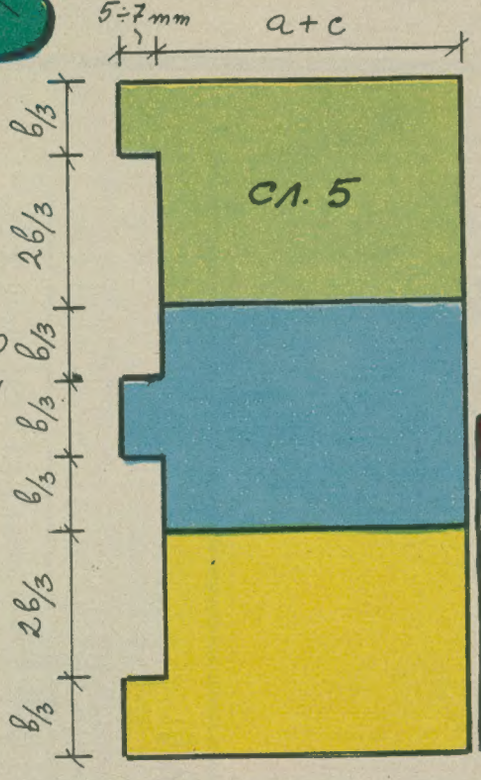

сл. 5

c = 2 cm
c = 2,5 cm
c = 3 cm
c = 3,5 cm
c = 4 cm
c = 4,5 cm
c = 5 cm
c = 5,5 cm
c = 6 cm
c = 6,5 cm

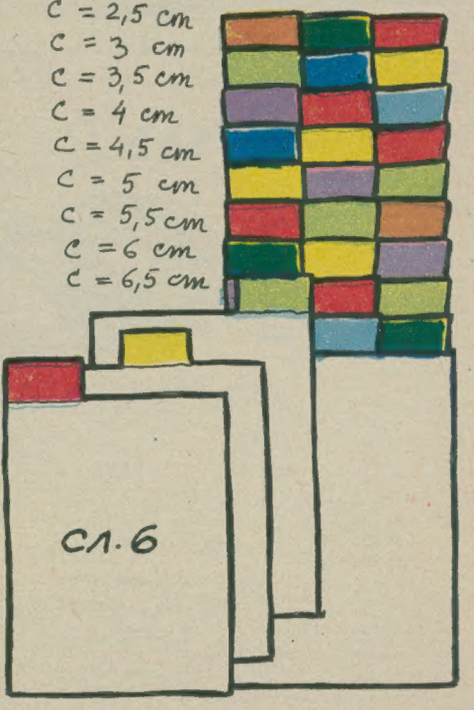

сл. 6

ЗАВИСНО ОД ДИМЕНЗИЈА КУТИЈЕ ИСЕЋИТЕ 30 КАРТОНЧИЋА КАО НА ЦРТ. 5 И ТО ТАКО ШТО ЋЕ 3 БИТИ ДУЖИНЕ a+2 cm 3 ДУЖИНЕ a+2,5 cm, ТРИ a+3 ИТД. НА ИСПУСТИМА ИСПИШИТЕ ПО СЛОВО (ЦРТ. 6), УПИШИТЕ БРОЈЕВЕ ТЕЛЕФОНА И СЛОЖИТЕ ИХ У КУТИЈУ НА ЗИДУ.

НАЈВЕЋЕ ШЕПРТЉЕ...

... У БИОСКОПУ

За време приказивања филма „Истеривач ђавола" у биоскопу „Ла пампа" у Рио де Жанеиру новембра 1974. године пажњу публике ометао је – један пацов. Трчкарао је испред пројектора а његова силуета одражавала се на екрану. Оно мало пажње коју су гледаоци успевали да посвете филму још више је ометала жена која у биоскопу разводи посетиоце кад је почела да јури пацова пајалицом.

Како је гледаоцима заклањала видик и спречила их да виде кључну сцену од дубоко

религиозног значаја, дочекана је громогласним повицима „Скини се већ једном!"

Погрешно протумачивши жеље публике, она је дигла руке од пацова и почела да скида своју одећу. Док је тако нага плесала у светлости пројектора, са изненађењем је приметила да у биоскопску дворану упадају полицајци.

Касније, објашњавајући своје понашање, разводница је изјавила: „Мислила сам да то публика тражи од мене. Била је то јединствена прилика и нисам хтела да је пропустим".

... У БОКСУ

У фебруару 1977. године Харви Гартли је постао први боксер који је нокаутирао самог себе после 27 секунди прве рунде у својој првој борби – и то пре него што је један од двојице такмичара успео да погоди свог противника.

Десило се то на регионалном такмичењу у бантам категорији за „Сегинову златну рукавицу", у Мичигену, САД,

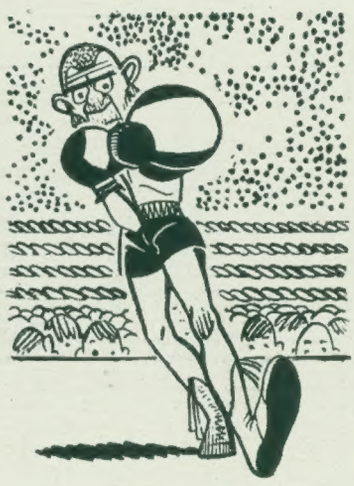

кад је Гартли наступио против Дениса Аутлита. Ниједан од двојице боксера није пре тога имао прилику да се бори пред публиком. Обојица су били приметно нервозни.

Гартли је отпочео борбу веома предузимљиво, кренувши из свог угла поскакујући, плешући и њишући се лево-десно. Док их је гомила бучно подстицала, Харви се примакао противнику, широко замахнуо, промашио и пао пљоштимице на под, потпуно исцрпљен. Судија му је одбројао до десет и закључио борбу.

... У РИБОЛОВУ

Овај спортски догађај десио се 1972. године у Кидерминстеру, Енглеска, током Националног такмичења санитетских радника.

Две стотине санитетлија поређало се дуж једног канала да опробају своје пецарошко умеће током петочасовног такмичења. Авај! За то време нико од њих ништа није ухватио.

Можда би још увек чучали тамо да их један пролазник, након што их је посматрао неколико минута, није обавестио да су све рибе три недеље пре тога пребачене у друге воде.

... У ЗАТВОРУ

После више недеља крајње пажљивог планирања група од 75 осуђеника латила се опасног подухвата да побегне из затвора Салтиљо у Северном Мексику. У новембру 1975. почели су да копају тајни тунел који је требало да их изведе на другу страну затворских зидина.

Али, 18. априла 1976. године њихов генијално замишљени тунел избио је право у судску дворану у којој је многима од њих било суђено. Хладнокрвне судије наредиле су им да се истим путем врате у своје ћелије.

... У ПЉАЧКИ БАНАКА

Не желећи да на себе привуче пажњу, један пљачкаш банке из Портланда, САД, одлучио је да своје наредбе стави на парче папира уместо да виче. Кроз прозорчић шалтера протурио је поруку:

„Ово је пљачка и ја у џепу имам револвер. Ставите сав новац у папирнату кесу".

Благајник је прочитао поруку, а онда при дну цедуље написао „Немам папирнату кесу" и вратио је натраг.

Изненађен неочекиваним обртом, разбојник се окренуо и хитро напустио банку.

... У ФУДБАЛУ

Ова част припада голману Исадору Ирандиру из бразилског клуба „Рио Прето", који је примио гол после свега три секунде игре.

У тренутку када је почела утакмица између „Коринтијана" и „Рио Прета" на Бахиа стадиону, лопта је додата Роберту Ривелинију, он је без оклевања пуном снагом шутнуо према противничком голу. Лопта је прохујала изнад главе сењор Ирандира који је клечао завршавајући своју уобичајену молитву за срећан исход утакмице.

... У ГАЛЕРИЈИ СЛИКА

Између 17. октобра и 3. децембра 1961. године слика Анрија Матиса „Чамац" висила је наопачке у галерији Њујоршког музеја модерне уметности а да то нико није приметио. Процењује се да је 116.000 посетилаца прошло поред слике пре него што је грешку уочио сликарев син. Слика је приказивала чамац са једром и летње облаке који су се одражавали у води.

Илустровао: Иваца Кољанин

WALT DISNEY
МИКИ
БУУУУ! ОПЕТ САМ ОШТЕТИЛА КРИЛО КАД САМ УЛАЗИЛА У ГАРАЖКУ!
ПРЕКИНИ ДА ПЛАЧЕШ, МИНИ! СМИСЛИО САМ ЗА ТЕБЕ СЈАЈНО РЕШЕЊЕ!
ЕВО, ОВО ЋЕ БИТИ ПРАВА СТВАР!
КАД УЛАЗИШ У ГАРАЖКУ, САМО ТРЕБА ДА ГЛЕДАШ У ОВУ МЕТУ!
А САД ПОКУШАЈ! ВИДЕЋЕШ ДА ЈЕ ЛАКО!
СУПЕР!
САМО СЕ КОНЦЕНТРИШИ НА МЕТУ, МИНИ...
ЕВО, КОНЦЕНТРИШЕМ СЕ!
МИНИ
ТРАС!
©1990 The Walt Disney Company
All Rights Reserved
ТОЛИКО САМ БИЛА ПРЕОКУПИРАНА МЕТОМ, ДА САМ ЗАБОРАВИЛА ДА КОЧИМ!
МИНИ
6-17
Distributed by King Features Syndicate

ПОЛИТИКИН
ZABAVNIK
ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК